

เมื่อได้ค่าของระดับเสียงปีที่ใช้บรรเลงประกอบการขับลือแล้ว นำไปหาระยะห่างของเสียงว่าระดับเสียงที่แท้จริงของระดับเสียงปีลือ มีค่าเป็นเท่าใด คำนวณโดยใช้สูตร

$$P_n = (N_n > N_{n+1}) - (X_n) + (X_{n+1})$$

เมื่อ P = ผลต่างของระยะเสียงที่ต้องการหา

N = ระดับเสียง (C, D, E, F, G, A, B) ที่วัดค่าได้

X = ค่า $\pm$ ที่วัดได้ของ N

$>$ = ระยะห่างของขั้นคู่เสียง 1 ช่วงทบ ในระบบเซ็นต์ (Cent)

ระยะห่างของขั้นคู่เสียง 1 ช่วงทบ ในระบบเซ็นต์ (Cent) ของ อเล็กซานเดอร์ เจ เอลลิส (Alexander J Ellis) มีค่าดังนี้

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|c|c|c|c|c|c|c|c|c|} \hline C & C^\# & D & D^\# & E & F & F^\# & G & G^\# & A & A^\# & B & C \\ \hline 100 & 100 & 100 & 100 & 100 & 100 & 100 & 100 & 100 & 100 & 100 & 100 & 100 \\ \hline \end{array}$$

การคำนวณหาค่าระยะของขั้นคู่เสียงปีลือที่ใช้บรรเลงประกอบการขับลือ สามารถคำนวณโดยแทนค่าในสูตร ได้แก่

$$\begin{array}{l} \text{เสียงที่ 1 วัดค่าได้} = D+50 \\ \text{เสียงที่ 2 วัดค่าได้} = F+26 \\ \text{เสียงที่ 3 วัดค่าได้} = G+45 \\ \text{เสียงที่ 4 วัดค่าได้} = A-30 \\ \text{เสียงที่ 5 วัดค่าได้} = B-30 \end{array} \left\{ \begin{array}{l} P_1 = (D > F) - (50) + (26) = 300 - 50 + 26 = 276 \\ P_2 = (F > G) - (26) + (45) = 200 - 26 + 45 = 219 \\ P_3 = (G > A) - (45) + (-30) = 200 - 45 - 30 = 125 \\ P_4 = (A > B) - (-30) + (-30) = 200 + 30 - 30 = 200 \end{array} \right.$$

$$\text{รวม } 276 + 219 + 125 + 200 = 820$$

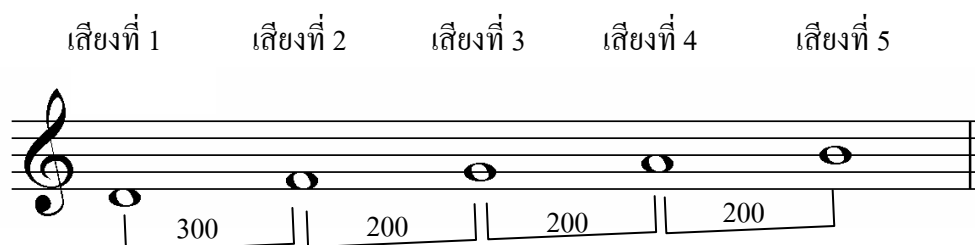
เนื่องจากระยะของขั้นคู่เสียงใน 1 ช่วงทบ มีค่าเท่ากับ 1,200 เซ็นต์ ดังนั้นผลรวมของขั้นคู่เสียงปีลือที่วัดได้มีค่าเท่ากับ 820 ± 380 สามารถเขียนบันทึกแทนด้วยระบบโน้ตสากลดังนี้

เสียงที่ 1 เสียงที่ 2 เสียงที่ 3 เสียงที่ 4 เสียงที่ 5

Tai-Lue

The musical notation shows a five-note scale on a single staff. The notes are represented by whole notes. Below the staff, brackets indicate the intervals between the notes: 276 cents between the first and second notes, 219 cents between the second and third, 125 cents between the third and fourth, and 200 cents between the fourth and fifth. The title 'Tai-Lue' is written above the staff.

จากตัวอย่างระบบเสียงของปี่ลู้ที่บันทึกด้วยระบบโน้ตสากล ถ้าเปรียบเทียบระยะห่างระหว่างขั้นคู่เสียงของระบบเสียงไทลื้อและสากลที่บันทึกด้วยระบบโน้ตสากล จะเห็นความแตกต่างได้ชัดเจน ดังนี้

จากตัวอย่างเปรียบเทียบระบบเสียงของปี่ลู้ที่บันทึกด้วยระบบโน้ตสากลและระยะห่างระหว่างขั้นคู่เสียงของระบบโน้ตสากล จะเห็นได้ว่าระดับเสียงของปี่ลู้ไม่ได้ตรงตามระดับเสียงสากล ดังนั้นในการบันทึกโน้ต ผู้วิจัยได้บันทึกในลักษณะของการใช้โน้ตสากลเป็นสัญลักษณ์แทนท่วงทำนองและความยาวของจังหวะและใช้คำว่าTai-Lue System บันทึกไว้บนบรรทัดห้าเส้น หลังกุญแจประจำหลัก G เพื่อให้ทราบว่าระดับเสียงในสัญลักษณ์นี้ไม่ได้ใช้ตามระดับเสียงสากลแต่ให้ทำนองเป็นไปตามลักษณะของการบันทึกโน้ตสากลเท่านั้น

เพลงที่ 1 ขับเรื่องวิสันตะระ

คำว่า วิสันตะระ หมายถึง เวสสันดร ขับเรื่องวิสันตะระ เป็นการขับเล่าเรื่องของพระเวสสันดร ตั้งแต่อดีตชาติ จนถึงกัณฑ์กุมาร

บทขับ จันท์ลักษณะและความหมายของขับเรื่องวิสันตะระ

เพื่อให้การศึกษาวเคราะห์จันท์ลักษณะของบทขับสามารถเห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม ผู้วิจัยจึงขอแยกบทขับที่ใช้ในการวิเคราะห์ออกเป็นวรรค ๆ โดยบทขับ 1 บท หมายถึง ช่วงของการขับ 1 ช่วง คั่นด้วยทำนองปี่ที่ไม่จำกัดความยาวของจังหวะ และขึ้นต้นคำขับบทใหม่ด้วยคำว่า “ฟังเต๊าะ” “นาบัดเดียววันนี้” หรือ “แห่นฟังเต๊าะ” บทขับเรื่องวิสันตะระสามารถแยกได้ 22 บท ดังนี้

บทจับเรื่องวิสันตะระ

เกริ่น

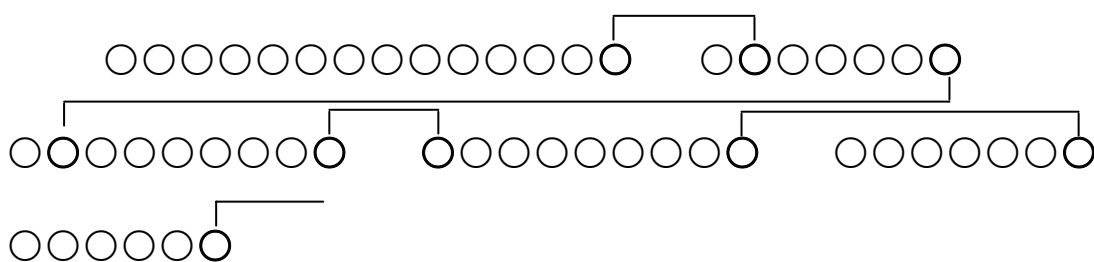
ภาษาไทยลื้อ

เจ้าเฮยเจ้า.....เฮย.....

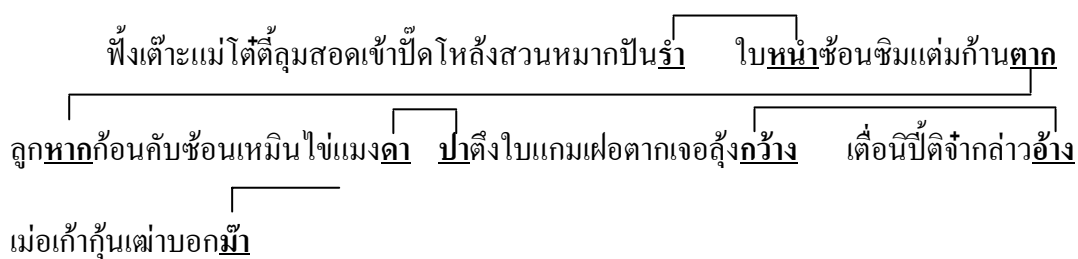
ความหมาย

เจ้าเมืองอยู่ที่ไหน....

บทจับที่ 1

ภาษาไทยลื้อ

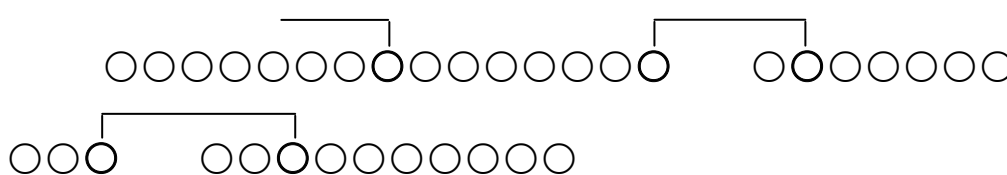

ความหมาย

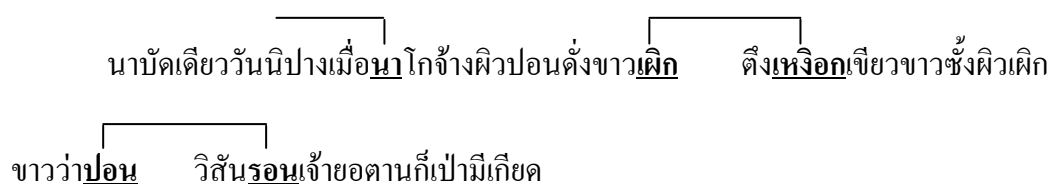
ฟั่งเถิดแม่นาง ในครั้งนี้พี่จะกล่าวอ้างถึงเรื่องราวที่คนรุ่นเก่าเล่าสืบต่อกันมา

จากการวิเคราะห์พบว่าคำขับบทที่ 1 มีจำนวน 5 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 7-14 คำ โดยคำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรค 3 สัมผัสกับคำที่ 1 ของวรรคที่ 4 คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 7 ของวรรคที่ 5 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำที่ 8 ของวรรคที่ 1 ในบทขับที่ 1

บทขับที่ 2

ภาษาไทยลือ

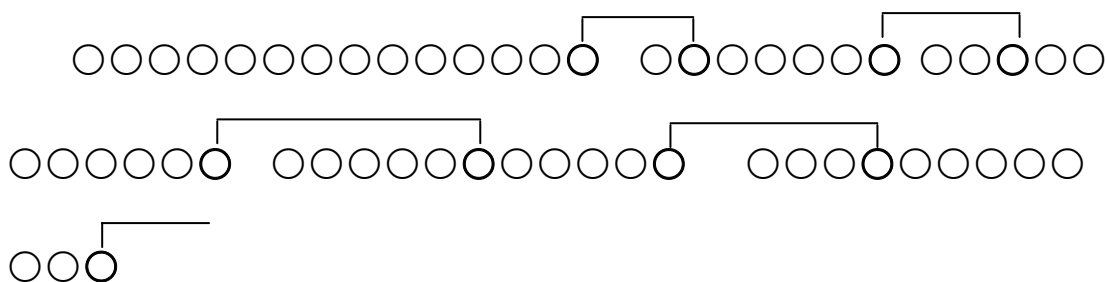

ความหมาย

ปางเมื่อครั้งก่อนยังมีช้างเผือก ทั้งเหงือก งามเป็นสีขาว่าที่พระเวสสันดรได้ให้ทาน

จากการวิเคราะห์พบว่าคำขับบทที่ 2 มีจำนวน 3 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 10-15 คำ โดยคำที่ 8 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 ในบทขับที่ 1 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 2 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 3

บทจับที่ 3

ภาษาไทยลื้อ

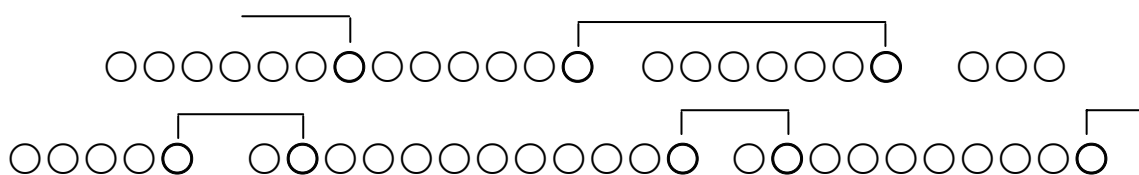

ความหมาย

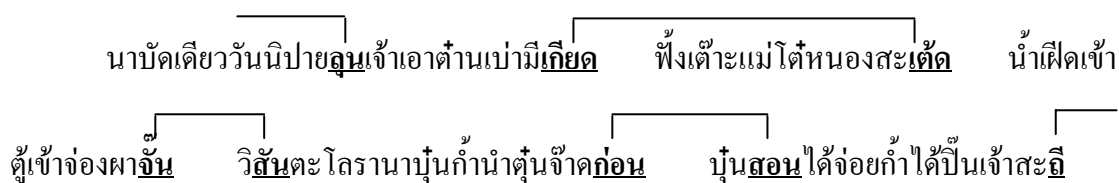
ถ้าเป็นคนอื่นก็คงจะถูกขับไล่ออกไปจากเมือง ฟังเถิดแม่นางคนงาม ฟังเรื่องข้างเผือก
เชือกนั้นที่มีบุญได้ไปเกิด

จากการวิเคราะห์พบว่าคำจับบทที่ 3 มีจำนวน 5 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 11-14 คำ โดยคำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 6 ของวรรคที่ 4 คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 4 ของวรรคที่ 5 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำที่ 1 ของวรรคที่ 1 ในบทจับที่ 4

บทจับที่ 4

ภาษาไทยลือ

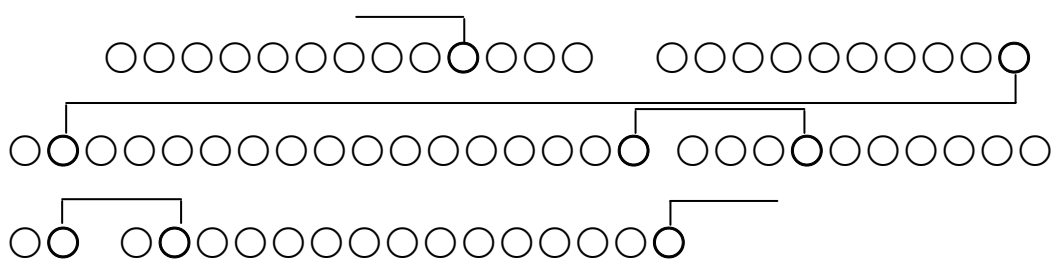

ความหมาย

ภายหลังได้ทำทานก็ไม่มีใครโกรธ ฟังเถิดแม่นางคนงาม ฟังเรื่องของพระเวสสันดร
ที่ชาติก่อนบุญช่วยคำให้เป็นเศรษฐี

จากการวิเคราะห์พบว่าคำจับบทที่ 4 มีจำนวน 5 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 7-13 คำ โดยคำที่ 7 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 ในบทจับที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 4 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 5

บทจับที่ 5

ภาษาไทยลื้อ

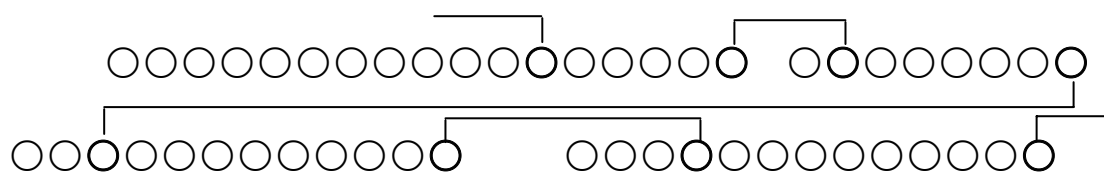

ความหมาย

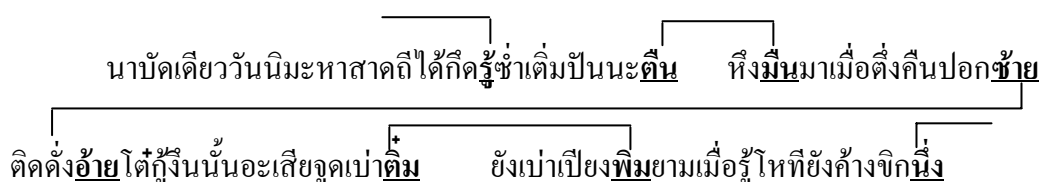
มีเงิน มีทองหลายล้านโกจู นับไม่ถ้วน ในชาติก่อนของช้างเผือกได้เกิดเป็นคน

จากการวิเคราะห์พบว่าคำซับซ้อนที่ 5 มีจำนวน 5 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 10-17 คำ โดยคำที่ 10 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 ในบทซับซ้อนที่ 4 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 4 ของวรรคที่ 4 คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 5 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำที่ 12 ของวรรคที่ 1 ในบทซับซ้อนที่ 6

บทซับซ้อนที่ 6

ภาษาไทยลื้อ

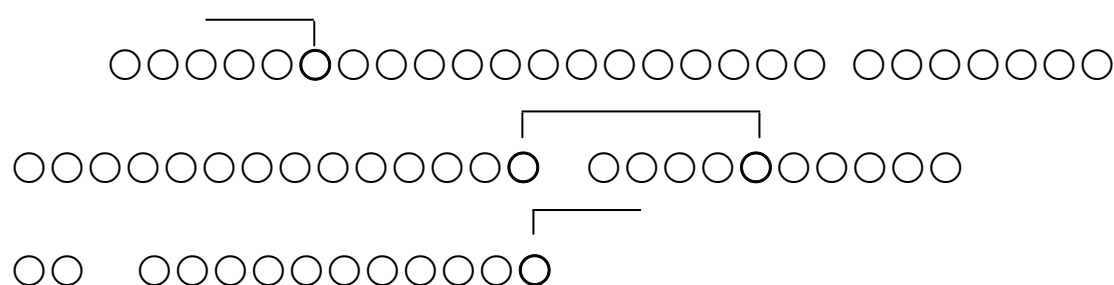

ความหมาย

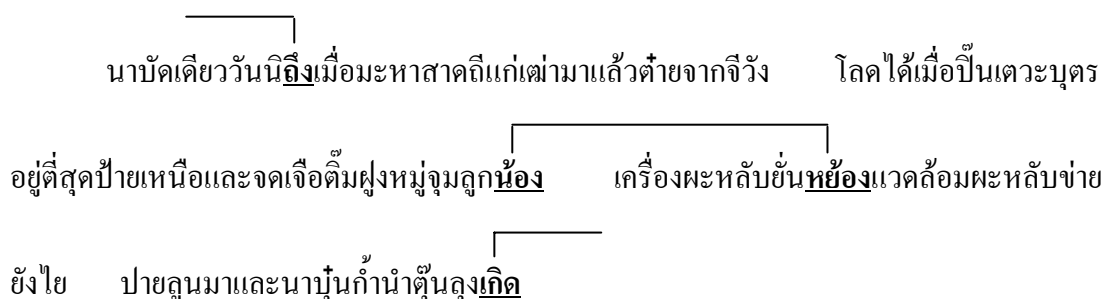
มหาเศรษฐีได้นึกถึงลูกหนี้ที่เคยกู้เงิน ว่ายังค้างจ่ายอยู่จำนวนหนึ่ง

จากการวิเคราะห์พบว่าคำขัณฑ์ที่ 6 มีจำนวน 4 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 8-17 คำ โดยคำที่ 12 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 ในบทขัณฑ์ที่ 6 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 4 ของวรรคที่ 4 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 6 ของวรรคที่ 1 ในบทขัณฑ์ที่ 7

บทขัณฑ์ที่ 7

ภาษาไทยลื้อ

ความหมาย

เมื่อเศรษฐีแก่ชรา และได้เสียชีวิตไป ก็ได้ไปเกิดเป็นเทวบุตรอยู่ที่สรวงสวรรค์ มีลูกน้องมากมาย แต่ภายหลังได้ลงมาเกิด

จากการวิเคราะห์พบว่าคำขัณฑ์ที่ 7 มีจำนวน 5 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 9-19 คำ โดยคำที่ 6 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 4 ในบทขัณฑ์ที่ 6 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 4 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำที่ 7 ของวรรคที่ 1 ในบทขัณฑ์ที่ 8

บทจับที่ 8

ภาษาไทยลือ

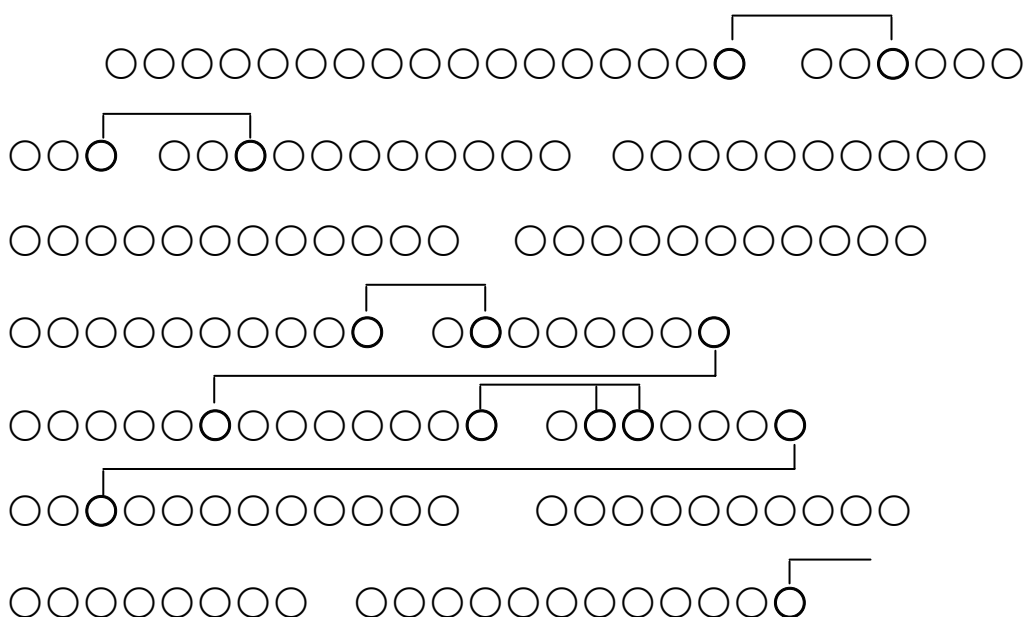
นาบัดเดียววันนิพาเสียดป็นโลกกว้างขงเขตจุมปู ต่านกัมาเลงหันฮุ่นเมืองอันกว้าง
 ต่านกัไยฮ้ายฮือสร้างสับป็น ป็นเศศไดยกัตางบุ่นเจือจาด นากกันั่งเฝ้ายังล้ากับุ่นก้าตุนเจ้าสัดฐิ

ความหมาย

เป็นวันประเสริฐในพื้นที่โลกมนุษย์ ท่านก็ได้มาสร้างเมือง มีพญานาคคอยดูแล

จากการวิเคราะห์พบว่าคำจับบทที่ 8 มีจำนวน 5 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 7-14 คำ โดยคำที่ 7 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 ในบทจับที่ 7 ส่วนวรรคที่ 2, 3, 4, 5 ไม่มีสัมผัส

บทจับที่ 9

ภาษาไทยลื้อ

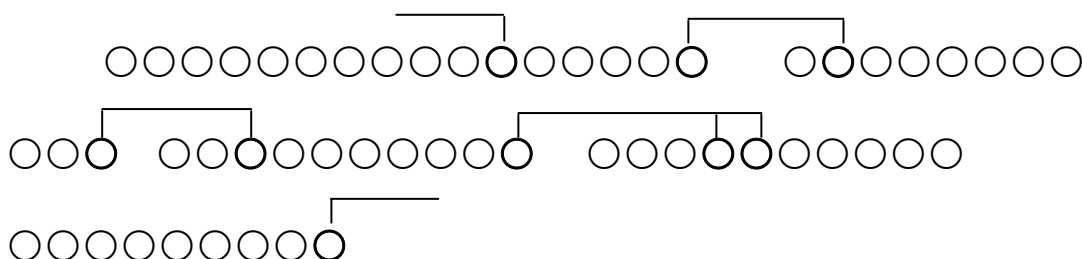
นาบัดเดียววันนิในเมิงเตตุระนะคอนปุ่นสาวอนเยยะสร้าง เป็นกล่าวอ้างกุ่มมือเกาะ
 ก่ายไมที่ พญาศรีสัตยชัยก็สุขสำราญปุ่นเจ้า สมบัติเจ้ายิ่งขึ้นมาคึกเบิกบาน นางมุสดีมีลีลา
 เนื้อกายถ้วนลูก โพรสัตย์เจ้าจึงลูงเอาปฐิสนธิ เข้าในต๋องนางแก้วสะดีหน่อมยา นับถาได้
 สิบเดือนก็ผาสุด ฟังเตาะแม่ไต่น้ำผุดเหล่นม่อนล้านเดียวฝ้ายหว่างผา ไหลมาหาหว่าง
 ลอยกักจ่าย คัดดั่งอายไต่กู่เงินนั้นอะเสียดูดเบ่าจิม กันมันต่ายปุ่นฝ้ายม่อมเมอเมืองฟ้า
 โลดได้ไปเอาปฐิสนธิ เข้าในต๋องจ้างเผิกแก้วต๋ับไถ่นโตอาจางอน

ความหมาย

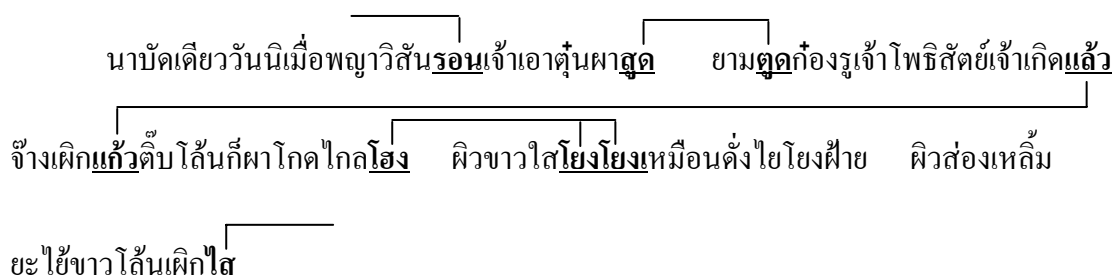
ในการสร้างเมืองระนะคอน ได้กล่าวว่าพระเจ้ากรุงสนชัยผู้ที่สมบัติมากมาย และมีนาง
 มุสดีเป็นชายา พระโพรสัตย์ได้มีปฐิสนธิในครรภ์นางมุสดี จนครบสิบเดือนก็ประสูต ฟังเถิด
 แม่นาง แม้ตายไปอยู่สวรรค์ชั้นฟ้าแล้ว ยังได้ไปเกิดแม้กระทั่งเกิดในท้องช้างเผือก

จากการวิเคราะห์พบว่าคำขับบทที่ 9 มีจำนวน 13 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่
 เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 7-17 คำ โดยคำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 1 คำสุดท้าย
 ของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 3 วรรคที่ 4, 5, 6 ไม่มีสัมผัส คำสุดท้ายของวรรคที่ 7
 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 8 คำสุดท้ายของวรรคที่ 9 สัมผัสกับคำที่ 2-3 ของวรรคที่ 10 คำ
 สุดท้ายของวรรคที่ 10 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 11 วรรคที่ 12 ไม่มีสัมผัส และคำสุดท้ายของ
 วรรคที่ 13 สัมผัสกับคำที่ 11 ของวรรคที่ 1 ในบทขับที่ 10

บทจับที่ 10

ภาษาไทย

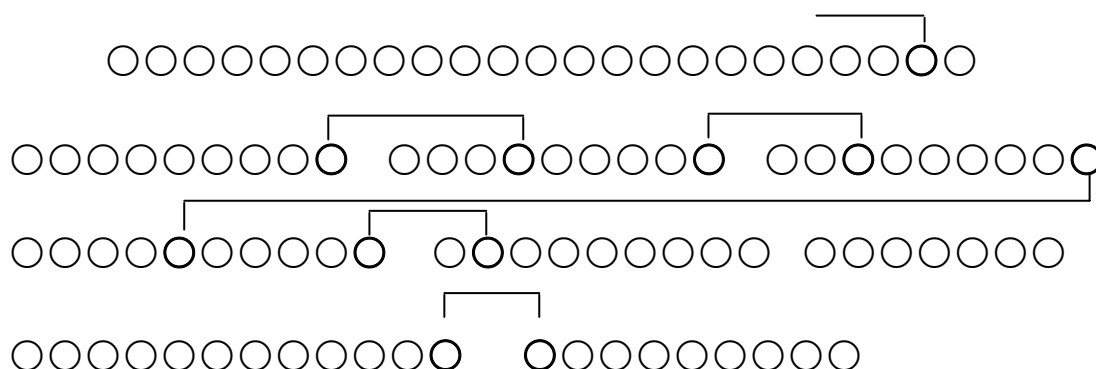

ความหมาย

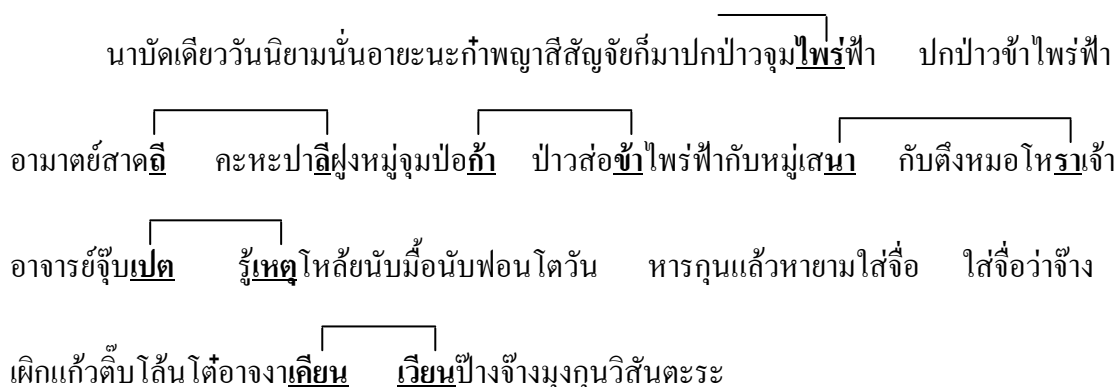
เมื่อพระเวสสันดรได้ประสูติ มีผิวขาวใสเหมือนดั่งฝ้าย

จากการวิเคราะห์พบว่าคำจับบทที่ 10 มีจำนวน 5 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 8-16 คำ โดยคำที่ 11 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 13 ในบทจับที่ 9 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 4-5 ของวรรคที่ 4 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำที่ 22 ของวรรคที่ 1 ในบทจับที่ 11

บทจับที่ 11

ภาษาไทย

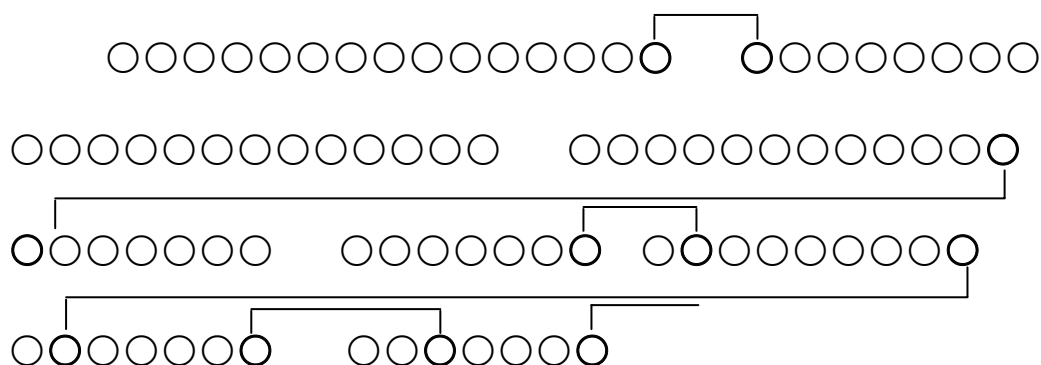

ความหมาย

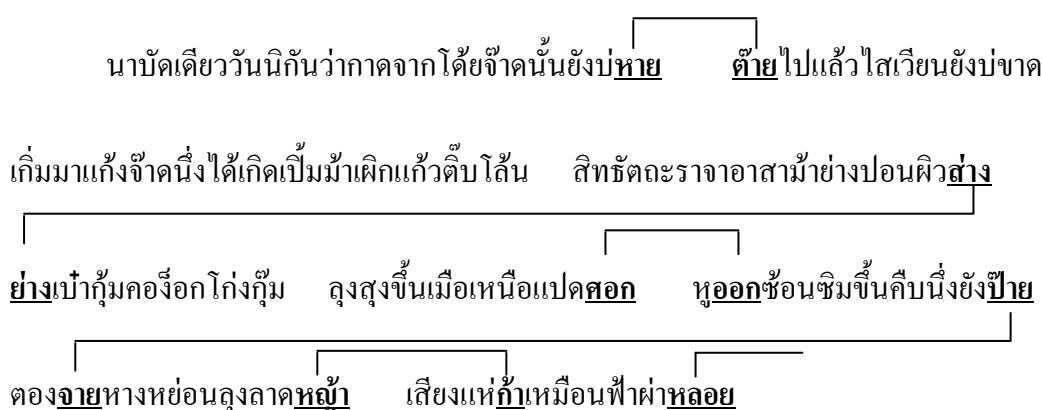
พระเจ้ากรุงสมชัยก็ได้ปาวประกาศไปทั่ว ปาวประกาศให้ไพร่ฟ้าประชาชน เสนาอำมาตย์ บรรดาพ่อค้า ตลอดจนโหรอาจารย์ ได้รับรู้ เพื่อหาฤกษ์หายมในการตั้งชื่อ และได้ชื่อมงคลว่า เวสสันดร

จากการวิเคราะห์พบว่าคำจับบทที่ 11 มีจำนวน 9 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 9-23 คำ โดยคำที่ 22 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 ในบทจับที่ 10 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 4 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 4 คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 5 คำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 6 วรรคที่ 7 ไม่มีสัมผัส และคำสุดท้ายของวรรคที่ 8 สัมผัสกับคำที่ 1 ของวรรคที่ 9

บทจับที่ 12

ภาษาไทยลือ

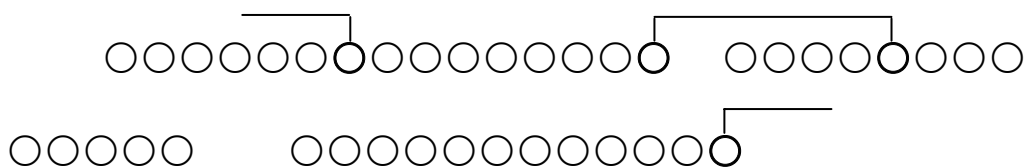

ความหมาย

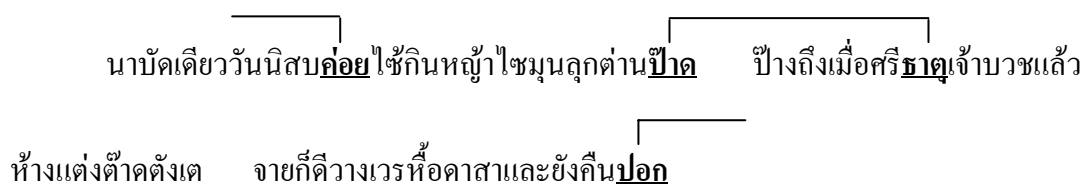
ว่ากันว่าแม่จะตายจากกันไปแล้วก็ยังคงเวียนว่ายตายเกิด ชาตินี้เป็นช่างเผือก ชาตินี้เป็นพระเจ้าสิทธิตระกูล ได้หนีออกบวช

จากการวิเคราะห์พบว่าคำจับบทที่ 12 มีจำนวน 9 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 7-15 คำ โดยคำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 1 ของวรรคที่ 2 วรรคที่ 3 ไม่มีสัมผัสคำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 1 ของวรรคที่ 5 คำสุดท้ายของวรรคที่ 6 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 7 คำสุดท้ายของวรรคที่ 7 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 8 คำสุดท้ายของวรรคที่ 8 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 9 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 9 สัมผัสกับคำที่ 7 ของวรรคที่ 1 ในบทจับที่ 13

บทขับที่ 13

ภาษาไทยลือ

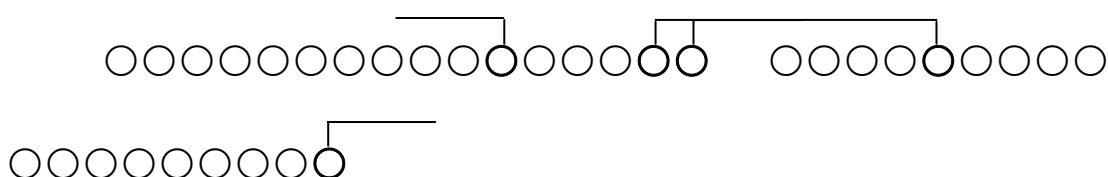

ความหมาย

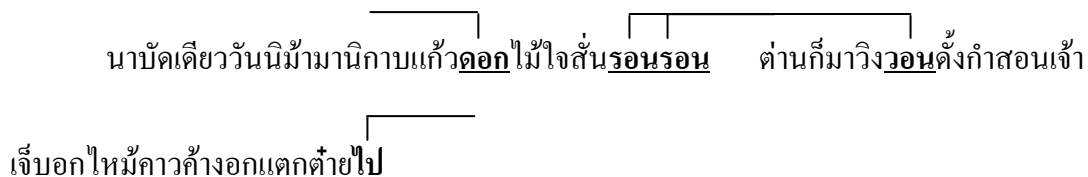
เมื่อได้บวชแล้วก็ได้บำเพ็ญทุกริกิริยา

จากการวิเคราะห์พบว่าคำขับบทที่ 13 มีจำนวน 3 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 12-15 คำ โดยคำที่ 7 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 9 ในบทขับที่ 12 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 2 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 11 ของวรรคที่ 1 ในบทขับที่ 14

บทขับที่ 14

ภาษาไทยลือ

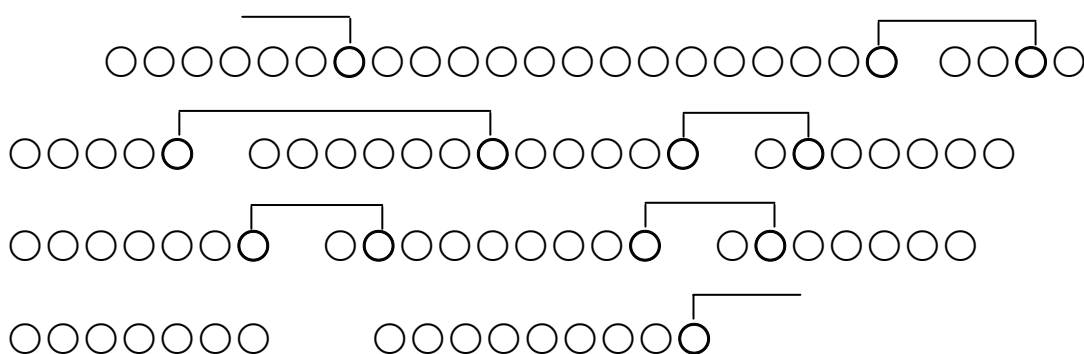

ความหมาย

แม้แต่ม้าก็ยังมาฟังคำสอน จนอกแตกตายไป

จากการวิเคราะห์พบว่าคำขัณฑ์ที่ 14 มีจำนวน 3 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 9-16 คำ โดยคำที่ 11 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 ในบทขัณฑ์ที่ 13 คำที่ 15-16 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 2 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 7 ของวรรคที่ 1 ในบทขัณฑ์ที่ 15

บทขัณฑ์ที่ 15

ภาษาไทยลื้อ

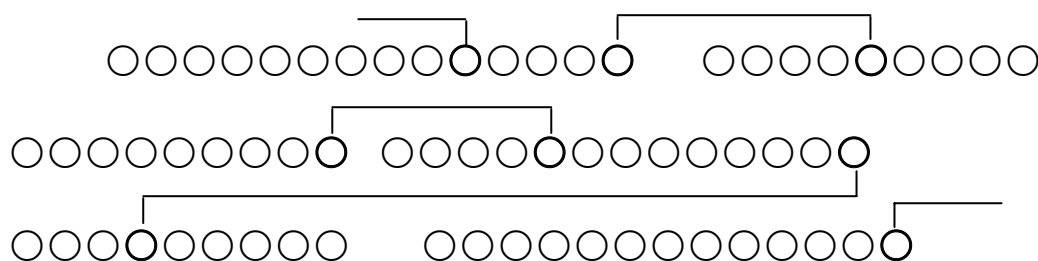

ความหมาย

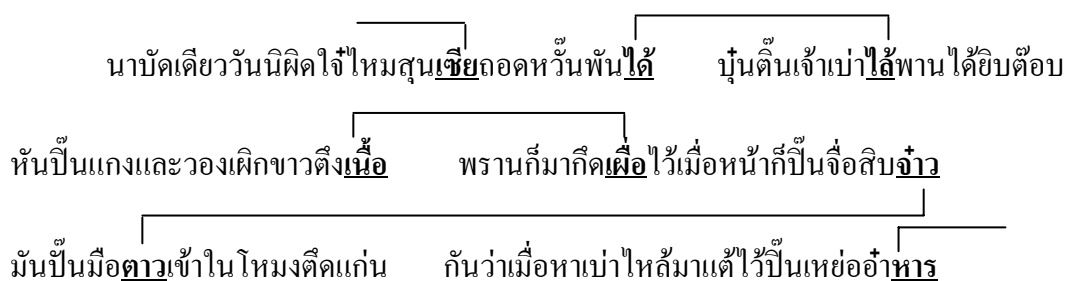
จึงได้ไปเกิดเป็นเตวบุตร พ้นจากเวรกรรม ปางเมื่อพระเวสสันดรชาติหนึ่งได้เกิดเป็นปลาตุ๊กเผือก แต่พอถึงเวลาหาอาหารเลี้ยงลูก กลับไปติดแหที่อยู่ในน้ำ และนึกถึงภรรยา

จากการวิเคราะห์พบว่าคำขัณฑ์ 15 มีจำนวน 8 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 7-21 คำ โดยคำที่ 7 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 ในบทขัณฑ์ 14 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับที่ 7 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 4 คำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 6 คำสุดท้ายของวรรคที่ 6 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 7 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 8 สัมผัสกับคำที่ 9 ของวรรคที่ 1 ในบทขัณฑ์ 16

บทขัณฑ์ 16

ภาษาไทยลื้อ

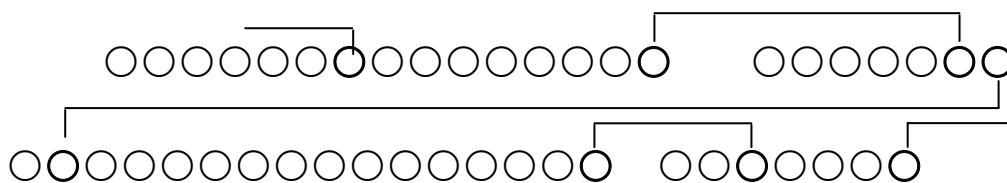

ความหมาย

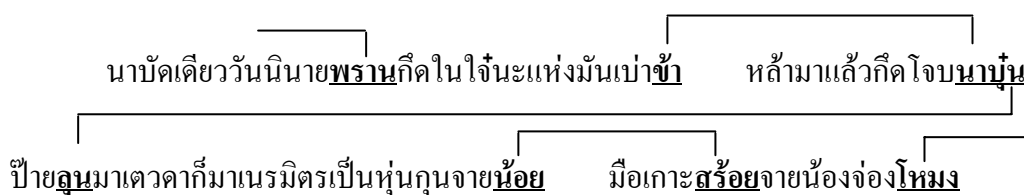
ปลาดุกเผือกพยายามให้หลุดจากแห แต่ก็ถูกพรามณ์จับใส่ในข้องปิดฝาไว้ เพื่อจะนำไปเป็นอาหาร

จากการวิเคราะห์พบว่าคำขัณฑ์ 16 มีจำนวน 6 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 9-13 คำ โดยคำที่ 9 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 8 ในบทขัณฑ์ 15 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับที่ 5 ของวรรคที่ 4 คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 4 ของวรรคที่ 5 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 6 สัมผัสกับคำที่ 7 ของวรรคที่ 1 ในบทขัณฑ์ 17

บทจับที่ 17

ภาษาไทย

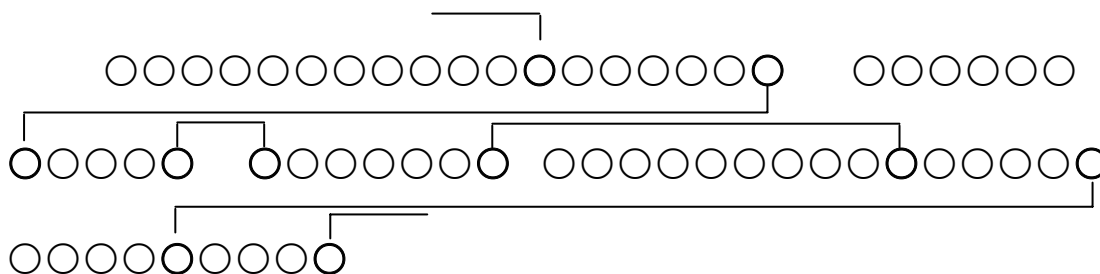

ความหมาย

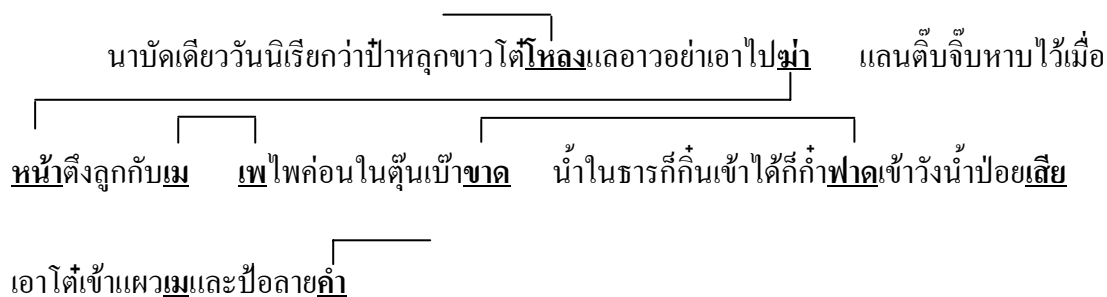
แต่มีเทวดามาเนรมิตให้นายพรานเห็นเป็นหุ่นเด็กชาย ใช้สองมือเกาะอยู่ที่ช่อง

จากการวิเคราะห์พบว่าคำจับบทที่ 17 มีจำนวน 4 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 7-16 คำ โดยคำที่ 7 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 6 ในบทจับที่ 16 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 6 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับที่ 2 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 4 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 12 ของวรรคที่ 1 ในบทจับที่ 18

บทจับที่ 18

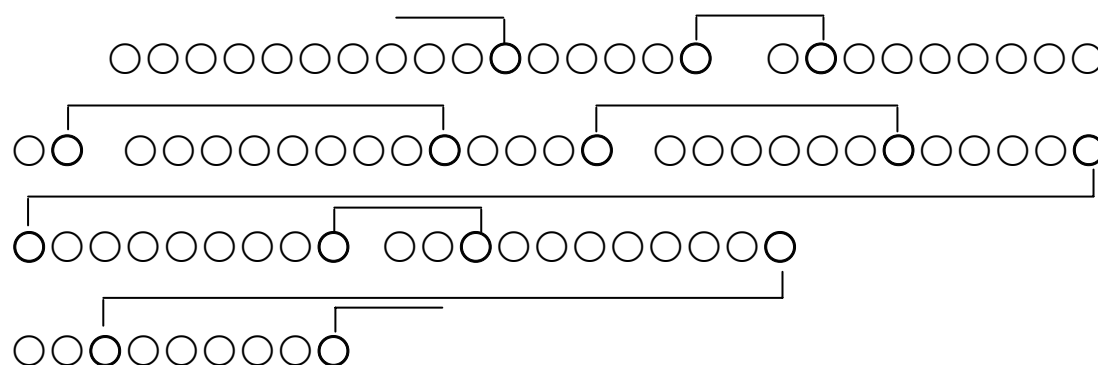
ภาษาไทย

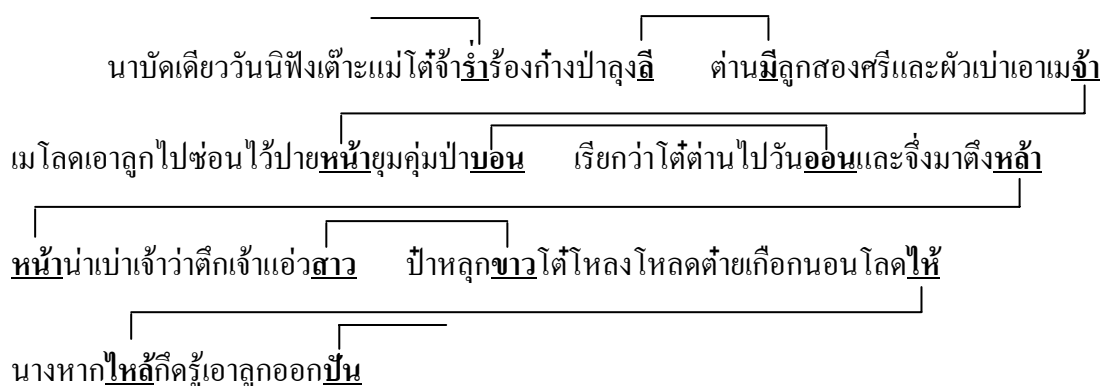
ความหมาย

บอกว่าปลาคูเค็อกตัวใหญ่อย่าเอาไปฆ่า จึงได้ปล่อยลงน้ำ แต่บังเอิญปลาคูเค็อกหลุดเข้าไปในบ่อน้ำเสีย

จากการวิเคราะห์พบว่าค่าซับซ้อนที่ 18 มีจำนวน 5 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 7-18 คำ โดยคำที่ 12 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 4 ในบทขับที่ 17 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 7 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 1 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับที่ 10 ของวรรคที่ 4 คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 5 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำที่ 11 ของวรรคที่ 1 ในบทขับที่ 19

ມາຈັບທີ່ 19

ภาษาไทย

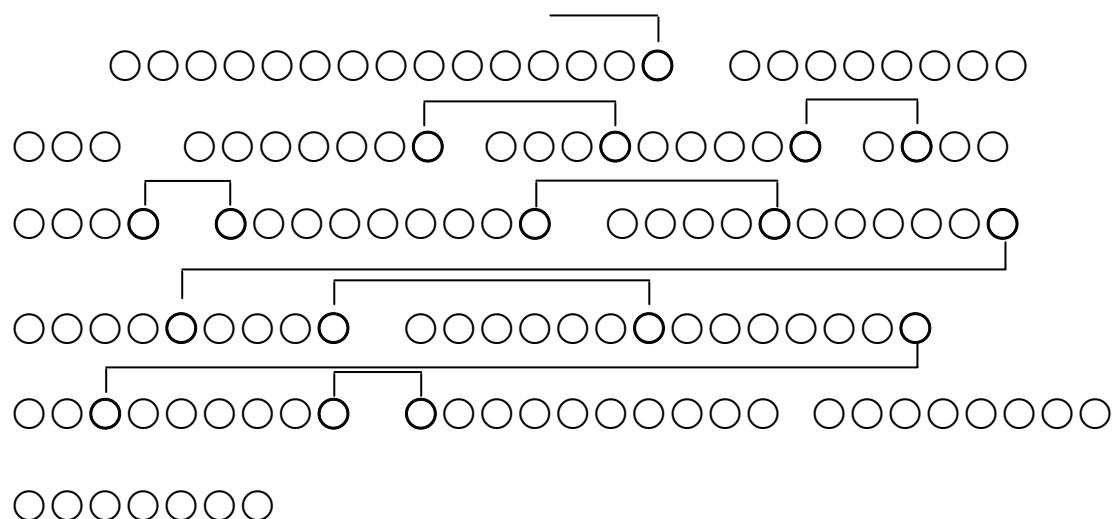

ความหมาย

ปลาตุกกรรยารำให้ จึงเอาลูกสองตัวไปซ่อนไว้ในป่า และต่อว่าให้ปลาตุกเผือกสามมีว่าหนีไปเที่ยว ปลาตุกเผือกสามมีจึงร้องห่มร้องให้ จนปลาตุกกรรยาสงสาร ก็นำลูกให้

จากการวิเคราะห์พบว่าคำซับซ้อนที่ 19 มีจำนวน 7 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 9-16 คำ โดยคำที่ 11 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 5 ในบทซับซ้อนที่ 18 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 9 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 7 ของวรรคที่ 4 คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 1 ของวรรคที่ 5 คำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 6 คำสุดท้ายของวรรคที่ 6 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 7 และคำสุดท้ายของวรรคที่ 7 สัมผัสกับคำที่ 15 ของวรรคที่ 1 ในบทซับซ้อนที่ 20

บทซับซ้อนที่ 20

ภาษาไทย

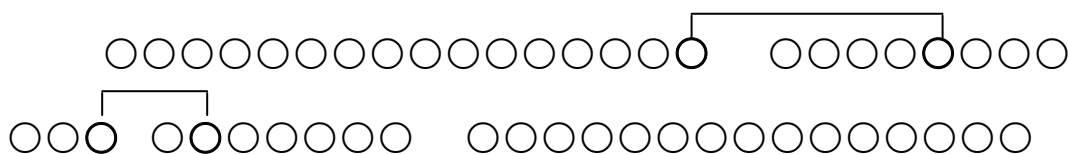
ก็ตังโผดีเจ้าชาธรรม

ความหมาย

จากนั้นกลายมาเป็นเวรเป็นกรรม ปางเมื่อนางมัทรีได้ทำความสะอาดอาราม จากนั้น ได้นำเอากระบุงสะพาย เพื่อไปหาอาหารเพียงลำพังในป่ากว้างที่มีทั้งช้าง แรด เสือ หมี นางได้เดินเลียบตามหินผา เพื่อหาอาหารไปเลี้ยงลูกและสามี แต่นางก็เกิดลังสัngerจึงไม่ได้เก็บอาหารใส่กระบุง

จากการวิเคราะห์พบว่าคำขับบทที่ 20 มีจำนวน 12 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 7-15 คำ โดยคำที่ 15 ของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 7 ในบทขับที่ 19 วรรคที่ 2 ไม่มีสัมผัส คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับที่ 4 ของวรรคที่ 4 คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 5 คำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำที่ 1 ของวรรคที่ 6 คำสุดท้ายของวรรคที่ 6 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 7 คำสุดท้ายของวรรคที่ 7 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 8 คำสุดท้ายของวรรคที่ 8 สัมผัสกับคำที่ 7 ของวรรคที่ 9 คำสุดท้ายของวรรคที่ 9 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 10 คำสุดท้ายของวรรคที่ 10 สัมผัสกับคำที่ 1 ของวรรคที่ 11 และวรรคที่ 12 ไม่มีสัมผัส

บทจับที่ 21

ภาษาไทยลื้อ

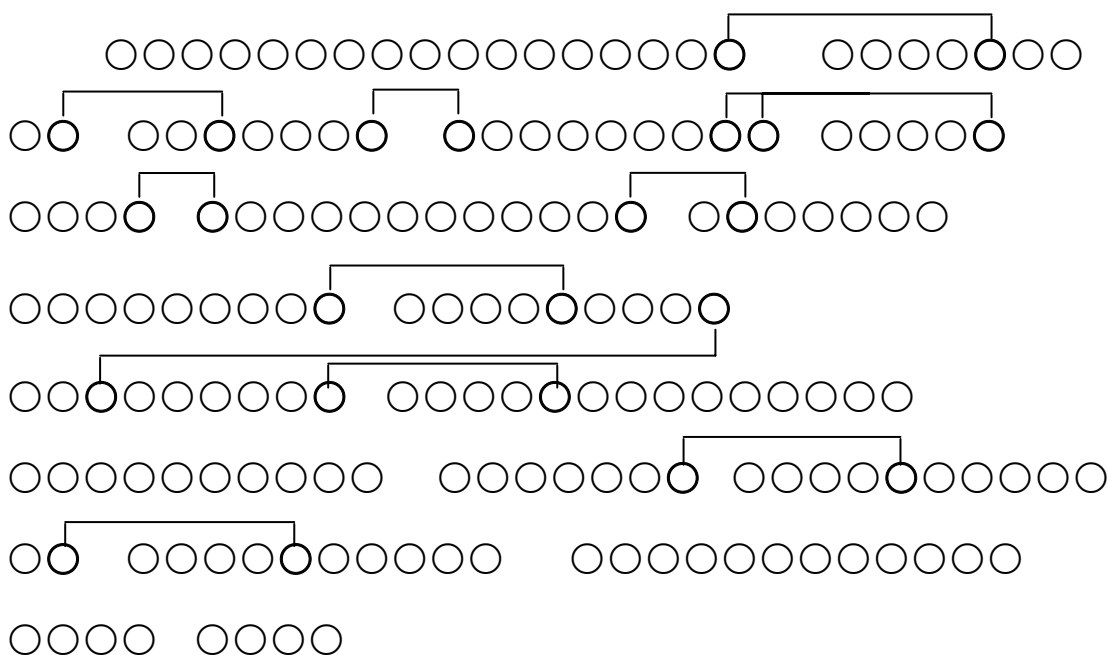

ความหมาย

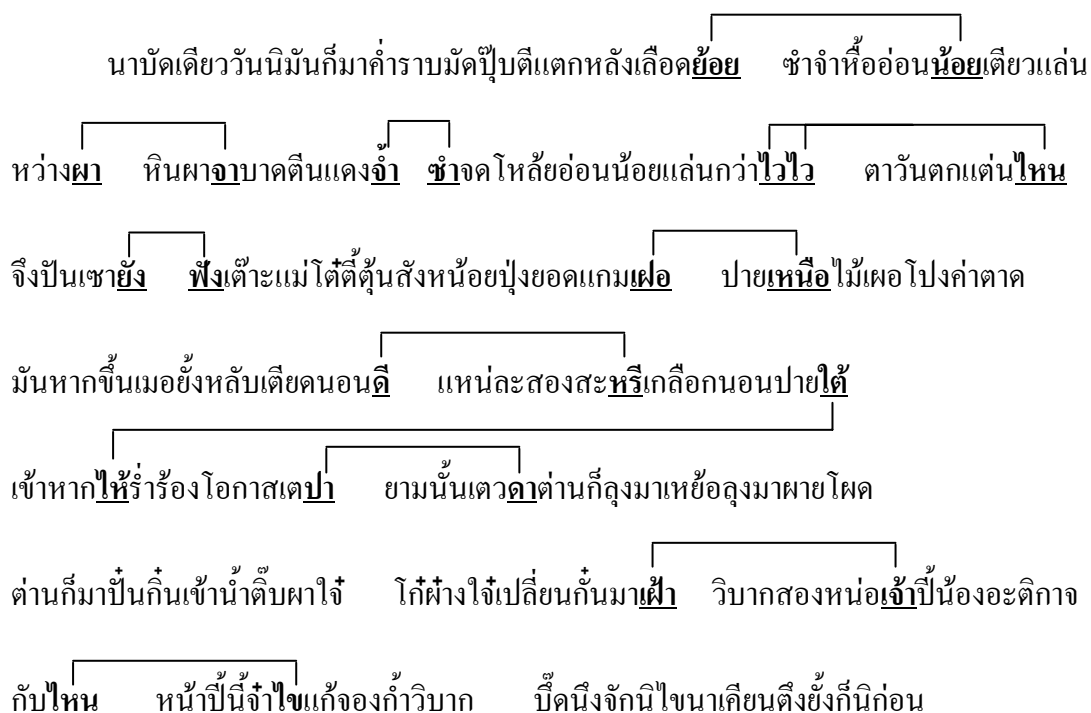
ปางเมื่อนางจะต้องพรากจากลูกยา ยังมีชุกเข้าปามาขอสองพี่น้อง คือ กัณหา ชาลีจาก
 พระเวสสันดร และพระเวนสันดรได้ยกลูกให้กับชุก

จากการวิเคราะห์พบว่าคำจับบทที่ 21 มีจำนวน 4 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่
 เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 7-16 คำ โดยคำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้าย
 ของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 3 และวรรคที่ 4 ไม่มีสัมผัส

บทจับที่ 22

ภาษาไทยลื้อ

เอาว่าไ้ยา ก็ยังก่อนเนอ

ความหมาย

ชูชกมันก็มัด ทุบตีสองพี่น้องจนเลือดตกยางออก มีหน้าซำยังให้เดินผ่านหินผา จนถูก
 หินบาดเท้าจนซำ คำไหนนอนนั้น เดือดร้อนถึงสวรรค์ชั้นฟ้า เวลานอนชูชกนได้นอนที่ดี ให้สอง
 พี่น้องนอนปลายเท้า ซึ่งเป็นโอกาสที่เทวดาต่างพากันลงมาโปรดสองพี่น้อง มาแบ่งปันข้าวทิพย์
 น้ำทิพย์ ผลัดเปลี่ยนกันมาดูแลสองพี่น้อง วิบากกรรมของสองพี่น้องยังไม่จบ อีกจิตใจเดียวที่จะ
 กลับมาเล่าใหม่ แต่ตอนนี้ขอหยุดไว้เพียงเท่านี้ก่อนนะ

จากการวิเคราะห์พบว่าคำขับบทที่ 22 มีจำนวน 17 วรรค ในแต่ละวรรคจะมีจำนวนคำไม่
 เท่ากัน คือ มีตั้งแต่ 7-17 คำ โดย คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 2 คำสุดท้าย
 ของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 3 คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับที่ 1 ของวรรคที่ 4
 คำที่ 8-9 ของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 5 คำสุดท้ายของวรรคที่ 5 สัมผัสกับคำที่ 1
 ของวรรคที่ 6 คำสุดท้ายของวรรคที่ 6 สัมผัสกับคำที่ 2 ของวรรคที่ 7 คำสุดท้ายของวรรคที่ 8
 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 9 คำสุดท้ายของวรรคที่ 9 สัมผัสกับคำที่ 3 ของวรรคที่ 10 คำ

สุดท้ายของวรรคที่ 10 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 11 วรรคที่ 12 ไม่มีสัมผัส คำสุดท้ายของวรรคที่ 13 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 14 คำสุดท้ายของวรรคที่ 14 สัมผัสกับคำที่ 5 ของวรรคที่ 15 และวรรคที่ 16, 17 ไม่มีสัมผัส

จากการวิเคราะห์อันลักษณ์คำซ้ำขึ้นเอนใหม่จำนวน 21 บท พบว่า คำซ้ำที่มี 3 วรรค พบจำนวน 3 ครั้ง คำซ้ำที่มี 4 วรรค พบจำนวน 3 ครั้ง คำซ้ำที่มี 5 วรรค พบจำนวน 8 ครั้ง คำซ้ำที่มี 2 วรรค พบจำนวน 2 ครั้ง คำซ้ำที่มี 6, 7, 8, 12 และ 13 วรรค พบจำนวน 1 ครั้ง แสดงว่าในบทขับเพลงวิสันตะระส่วนใหญ่จะมี 5 วรรคและในแต่ละบทจะมีจำนวนคำในแต่ละวรรคไม่เท่ากันคือ ตั้งแต่ 7-23 คำ การส่งสัมผัสระหว่างวรรคหรือระหว่างบทขับมักจะส่งสัมผัสจากคำท้ายของวรรคต้นไปยังคำหนึ่งคำใดในวรรคต่อไป หรือบางวรรคอาจไม่มีสัมผัสเลยและไม่มีการบังคับเอกโท

โน้ตเพลงขับวิสันตระระ

Transcription by: นิสาธร กองมงคล

Tai-Lue System

ปี่ลือ

ขับ

เจ้าเฮยเจ้า เฮย

11

ปี่ลือ

ขับ

ฟังเต๊ะ แม่ โต๊ตี่ลุมสอด เข้าปัด โห่ล้งสวน หมากปิ่น รำและ ไบหนา ซ้อน ซิม แต่มก้าน ดาก

18

ปี่ลือ

ขับ

ลูก หากก่อนกับซ้อนหมิ่น ไข่แมง คา ปาตัง ไบแกมเผดาก เจอ ลึงกว้าง เตื่อ นิ ปี่ คี จักกล่าวอ้างเมื่อ เก้า กุนเผ่าบอก

26

ปี่ลือ

ขับ

มา นา บัดเดียว วัน นิปางเมื่อ นา โก จ้าง ผิวปอน คัง ชาวเด็ก ตึง

34

ปี่ลือ

ขับ

เหงอกเขี้ยวขาว ชัง ผิวเด็กขาว ว่าปอน วิสัน รอนเจ้า ขอ ดาน กี่เบามี เกียด นานัดเดียว

43

ปี่ลือ

ขับ

วัน นิไผเมา สู้ เกียด จ้าปา เจ้า ขับ หนี จาง สีขิว แดงข้ม เกด จ้า ทุน ส่อข้า เอา เจ้า กี่หน้ออกเสีย ยา เม็ง

51

ปี่ลือ

ขับ

ฟังเต๊ะ แม่ โต๊เหล้งเล็งน้ำเหลื่อเม็ง ลุ้น เด็ก ตัด คัง จ้าง เด็กแก้ว โต๊นั้น ลุง เกิด กับปุ่น

59

ปี่ลือ

ขับ

นา บัดเดียว วัน นิปายลุน เจ้า เอา ดาน นะเบามี เกียด เหน่ ฟัง เต๊ะ แม่ โต๊ตี่หนอง สะ เต็ด

67

ปี่ลือ

ขับ

น้ำฝอยเข้าดอน ตู้อ่าจ่องผา จัน วิ สัน ตะโล รา นานุ่นก้า น้า ตุ่นจาดก่อน นุ่นสอน ได้จ้อย ก้า ได้ปิ่นเจ้าสะ ถี

76 Tai-Lue System

ปี่ลื้อ ขับ

นา บัดเดียว วัน นิเงินคำ ก็ มีหลายล้าน โกลี มี โกลีคือ นับ ล้าน ไร่ เป่าข้าง ตั้งขวา ไร่

84

ปี่ลื้อ ขับ

หาสิ่ง โทศดาน ปั้น ได้ ก้อน เกิด ได้ กลุ่ม ฟ้า หุ้ม สี่ ลือ นานิชา ป้างอันนิ คา โกลี จึง ได้ ปั้น กุณยะเมื่อก่อน

92

ปี่ลื้อ ขับ

หม้อ สอน ไหล่ ถ่าน ก้า แพ้ ผาย คิ่น เป่า หลาย นะจึง เมอหา กู้ นา

99

ปี่ลื้อ ขับ

บัดเดียววัน นิมะ หา สาต ถี ได้ กิดรู้ ชำ เต็ม ปั้นนะ อาตั้น หึงมีน มา เมื่อตั้ง คิ่น ปอก ซ้าย ดิด คั่ง อ้าย โต

107

ปี่ลื้อ ขับ

กู้งั้น นั้นอะเสิบ จุด เป่า คิมยัง เป่าเปียง พิม กู้ โห ที่ ยัง ค้างคิก นิ่ง นา บัดเดียว วัน นิ

115

ปี่ลื้อ ขับ

ถึง เมื่อนะหาสาต ถี แก่เฒ่า มา แล้วต่ายจากจี วัง โกลได้ เมอปั้น เค ว บุตร อยู่ดี สุดปายเหนือและ จิด เจือ คิม ฝูงหญ

123

ปี่ลื้อ ขับ

จุม ลูก น่อง เครื่องพะ หลับ ย่น หย่องแวด ล้อมพะ หลับซ้าย ยังนะอะ ไย ปายลุน มาและ นา ปุ่น ก้า นำ คิ่น ลุงเกิด

131

ปี่ลื้อ ขับ

นา บัดเดียว วัน นิผาเสิดปั้น โลกกว้าง ขุนแซดจุม ปู่ ตำน ก็ มาแถหัน หุ่นเมืองอัน

139

ปี่ลื้อ ขับ

กว้าง ตำนก็ ไชยชัยชื่อสร้างสืบ ปั้น ปั้นเคสได้ขี้ตางปุ่นเจือจาดนาคที่นึ่งเผ้า ยังล้าก็ปุ่น ก้าคิ่น เข้า สัด ถี

148 Tai-Lue System

ปี่ลื้อ จั๊น

นา บัดเดียววัน นิ ในเมิงเต ตี้ ระนกะอน ปิ่นสาวอัน เข็ชะสร้าง เป็นกล่าวอ้าง กู มื่อเก๊ะคำขไม ที พ ญา

156

ปี่ลื้อ จั๊น

ศรี สัญ จัย ก็ สุขสำราญปิ่น เจ้า สุข บัด เจ้า ยิ่ง ขึ้นมาดีก็เบิกบาน นางผุ ส ดี มี ที ลา เนื้อกา ขาถ้วนถูก

165

ปี่ลื้อ จั๊น

โพธิ์ตัดขี้เจ้า จัง กุง เอาปฏิสันธิ เข้า ในต๋องนาง แก้วสะดิหน่อ มา ขา นาบัด

173

ปี่ลื้อ จั๊น

เดียววัน นิ นันดา ได้สิบเดือน ก็ผา สูด ฟังเด๊ะ แม่ โต น้ำ ผุด เหล่น ม่อนล้านเดียว ผ่ายหว่างผา ไหลมาหาหว่าง ลอยกิด จัย

181

ปี่ลื้อ จั๊น

คึด ดั่งอ้าย โต กู้เงิน นั้น อะเสย จูดเบ่า จิม กัน มันต่ายปิ่น ผี ยามเม่อเมอเมือง ฟ้า โลดได้ เอา ปฏิสันธิ เข้า ในต๋องจ้าง

189

ปี่ลื้อ จั๊น

เผิกแก้ว ตับ โส้น โต้อจ. งา... จอน นา บัดเดียววัน นิ แม่นเมือ พ ญา วิ สันรอน

197

ปี่ลื้อ จั๊น

เจ้าเอาคุ่นผา สูดขาม สูด ก่อง รุ เจ้า โพธิ์ตัดขี้เจ้า เกิด แล้ว จ้าง เผิกแก้ว ตับ โส้น ก็ผาโกด ไก่ขานิ โสง

205

ปี่ลื้อ จั๊น

ผิวขาว ไส ไช้ โยงเม้นดั่งโยโยง ผ่าย ผิว ส่อง เหล่มชะ ไช้ขาว โส้นเผิกโส นาบัดเดียว

213

ปี่ลื้อ จั๊น

วันนิยามนัน อา ยะนะกำ พ ญา สี สัญ จัยก็มา ปกปาว จุนไพร่ ฟ้า ปกปาว ข้าไพร่ฟ้าอา มาดัยสาต ถี คะ หะปา ถี

221 Tai-Lue System

ปี่ลื้อ
 ขับ
 ฝู หมู จูม ป้อ ก้า ป้าว สอ ซ้า ไพร่ ฟ้า กับ หมู เสา นา กับ คิง หมอ โห รา เจ้าอา จารย์ ตู๊น เปด ู้ เหตุโหลย นัน มื้อ นัน

ปี่ลื้อ
 ขับ
 ฟอน โค้ วัน หาร กุน แถ้ว หา ยาม ไส้ จื่อ ไส้ จื่อ ว่า จ้าง เือก แถ้ว คับ โส้น โค้ อาจ งา เคียน เวียน ป้าง จ้าง มุง

ปี่ลื้อ
 ขับ
 กุน วิสันดา ระ นา บัดเดียว วัน นิกาดจาก โค้ย จัด นั้น ยัง เป่า หาย ค้าย ไปแล้ว

ปี่ลื้อ
 ขับ
 ไส เวียน ช้าง บาชาด เกิด มา แก้ง จัด นึ่ง ได้ เกิด ปั้น ม้า เือก แถ้ว คับ โส้น สิทธิดะ รา จา อา सा

ปี่ลื้อ
 ขับ
 ม้า ช่าง ปอนผิว ส่ง ช่าง เป้า กุ่ม คอ จ็อก โกง กุ่ม ลุง สูง ขึ้น เมอ เหนือแปด สอก หู ออก ช้อน ชิม ขึ้น คับ นึ่ง ยัง ป้าย

ปี่ลื้อ
 ขับ
 ดอง จายหาง หย่อน ลุง ลาด หล้า เสียง แห่ ก้า ก็เหมือน ฟ้า ผ่า หลอย นา บัดเดียว

ปี่ลื้อ
 ขับ
 วัน นิสย ค่อย ไซ้ กั้น หล้า ไชมนู ลุง ตำน ปาด ป้าง ถึงเมื่อศรี ธาตุ เจ้า บวช แล้ว ห้าง แต่ง ต้าตัง เต

ปี่ลื้อ
 ขับ
 จาย ก็ คี วาจ เวร หื้อ อา สา และ ชัง คิน ปอก นา บัดเดียว วัน นิมา มา นิกาย แก้ว ดอก ไม้ใจ

ปี่ลื้อ
 ขับ
 สัน ร้อน รอน ตำน ก็ มา วิง วอน ตั้ง กำ สอน เจ้า สั่ง เจ็บ ออก ไหม้ คาก ค้าง ออก แดก ต่าย ไป

291 Tai-Lue System

ปี่ลือ
ขับ
นา บัดเดียววันนิจัง ได้เมื่อปิ่น เตว บุตร จังดีสุด จาก กำ จาก เวรปิ่น หัน ปี่ เบ้า ฝี่ ละ ไว้ใน คำทิ้ง อ่อน

299
ปี่ลือ
ขับ
ป้าง เมื่อพ ญา วิสัน รอนได้ ปิ่น ป้า หลกเผิก นอนเก็ก หย้า หัว ซุกขิม แขนเขาแหลม ไว้เหมือนขิมปาย แซ่ไป แอ่ว

307
ปี่ลือ
ขับ
คิ่น โส้ง ต้าง ใน หาดผา จา เวลาโหลย อา หารเลียง ลูก ตำน โลก ไป ถูก แห พาน น้ำ ปิ่นตุ๊ก เจ้า คิง

315
ปี่ลือ
ขับ
นั่น กิด โจบ ถึง เม นาบัดเดียววันนิคิดใจ โหมสุนเซี่ยถอด หวันพันได้ ปุ่น คิ่น เจ้า เบ้า

324
ปี่ลือ
ขับ
ได้ พาน ได้ยิบ คือบหัน ปิ่นแกงและวองเผิก ขาว คิง เมื่อ พาม กั้มากิด เพื่อ ไว้ เมื่อหน้าก็ปิ่น จ้อสิบจ้าว มัน ปิ่น มือดาว

332
ปี่ลือ
ขับ
เข้า ใน โหมงติด แก่นกัน ว่าเมื่อ หา เบ้าโหลยมา แต่ ไว้ปิ่นเหยื่ออำ หาร นา บัดเดียววัน นิยาน

340
ปี่ลือ
ขับ
พานกิดใน ใจ นะ แห่งมันเบ้าข้า หล้า มา แล้ว กิด โจบ นา ปุ่น ป้าย ลุน มา เตว คา กั้มานะ ร

348
ปี่ลือ
ขับ
มิดร ปิ่นหุน กุนจาย น้อย มือ เกาะสร้อยจาย นื่องจ้อง มิ่ง นา บัดเดียววัน นิเรือก

356
ปี่ลือ
ขับ
ว่า อาว เหน่ อาว ป้า หลก ขาวโต โหลงแล อาวอย่า เอาไป ฆ่า แลน คับ จั๊น หาบไว้เมื่อ หน้าตั้ง ลูกกับ เม เท ไพ

364 Tai-Lue System

ปี่ลื้อ ขับ

ก่อน ใน คูน เบ้า ขาดน้ำ ใน ธาร ก็กินเบ้า ได้ ก็ กำผาดเข้า วัง น้ำป๋อย เสียเอา โต เข้าผัว เม และ หื้อลาย กำ

373

ปี่ลื้อ ขับ

นา บัดเดียววัน นิ ฟังเต๊ะแม่ โต จ้ำร่ำร้อง กำ ปา ลุง ก็ ตำน มี ลูก สอง

381

ปี่ลื้อ ขับ

ศรี และ โผ เบ้า เอา เม เจ้า เม โลกเอา ลูก ไปซ่อนไว้ปาย หน้าชุม กลุ่มป่าบอนเรียกว่า โตตำนานไป วัน จอนและจึงมาถึง

389

ปี่ลื้อ ขับ

หล้า หน้าหน้า เบ้าเข้าว่าตึกเจ้าแอ้วสาวป่า หลกขาว โต โหลง โลด ต่ายเกือกนอน โลด ให้ นาง หาก

397

ปี่ลื้อ ขับ

โหล่ กิด ู๋ เอา ลูกออกปิ่น นา บัดเดียว วัน นิ โลด มาปิ่นเวร คอบ

405

ปี่ลื้อ ขับ

ปั้งดี ตั้ง เมื่อนั้น ปางเมื่อนาง หนูมนหน้าเตด ได้เดียวกวาดปา ราม กำเอา ช้องคำ คำห้อย ป่า มี ตั้ง เอ็ง ซ่าเป้า นก

413

ปี่ลื้อ ขับ

เป้าปึกเขียว โตเหลียวน้องเดียว คามบ่มีกู อยู่เดินกว้างเบ้า ต้อมจ้างแรดเสื่อ หมี หน้าชัน เตือนุ่นดี โกว่

422

ปี่ลื้อ ขับ

มี โต ู๋ ลุม ปัด ู๋ รอด ู๋ ก้อมไกวคึด ดิน นาง ก็มเสียด้ามหว่าง หิน และ หว่างผาแอ้ว ขาดูก ไว้ นาง หาก ได้ หา

430

ปี่ลื้อ ขับ

ใช้หุ่บ ใช้ใส่ บั้ง บั้ง โจ เอา ตั้ง ปี และเบ้า มี ดี ู๋ นาง หาก ได้ หา เลี้ยง ตั้ง ลูกสอง ศรี ก็ตั้ง โผ ดี เจ้าชาธรรมนา

438 Tai-Lue System

ปี่ลื้อ
ขับ
นี่ท่าลาด นา บัดเดียววันนี้น้ำเมื่อนางนิมาจาก จากยา ลูกเต้า ยัง มีพราหมณ์ปู่ เฒ่าถ่อย

447
ปี่ลื้อ
ขับ
จำ เข้า ปา มา ขอ สอง สอ บ้อ นน่อ อึง ปี่ น้อง พญาวิ สัน ณะระไค่ ตัน แล้วเสียดขาด ปันนา นิพราหมณ์

455
ปี่ลื้อ
ขับ
นาบัดเดียว วัน นันัน ก็มา ท่าราบมัด ปูบ ติ แดกหลังเลือด ข้อย ช่า จำ หือ อ่อน น้อยเดียว เล่นหว่างผา

463
ปี่ลื้อ
ขับ
หิน ผา จาบาด ตื่นแดงจำ ช่าจค โหลยอ่อนน้อยเล่นกว่าไว ไว คา วัน คคเด่นไหนจึง ปันเขา ยังฟัง เต๊ะแม่โคตีตุ้ม สึง

471
ปี่ลื้อ
ขับ
น้อยปึงขอดแกมเผอปายเหนือ ไผ่ เผอ ไปงค่า คาคมันหาก ขึ้นเมอ ยังหลับเต็ชนอน ติ แหน่ละสองสะ

480
ปี่ลื้อ
ขับ
หรีเก็กนอนปาย ได้ เขาหาก ให้ ร่า ร้อง โอ กาสเต ปา ยามนั้น เต ว คาคานก็ลึง มา เข้อยลึง มาผาย โผดตันทันมา

488
ปี่ลื้อ
ขับ
ปัน กัน เข้า น้ำ ตับ ผา ใจ โก้ผ้าง ใจเปลี่ยน กัน มา เฝ้า วิ บาก สอง นน่อ เจ้า ปี่ น้องอะดิ กากกับไหน

496
ปี่ลื้อ
ขับ
หน้า ปี่ นี้ จำ ใจ แก่ จอง ก้า วิ บาก บัด นึ่ง จัก นิ ไซ นา เกียน ดึง

501
ปี่ลื้อ
ขับ
ยัง ก็ นีก่อน เอา ว่า ใจ ขา ก็ ยัง ก่อน เนอ

จากโน้ตเพลงขับวิสันตะระ เครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการขับลื้อ คือ ปี่ลื้อเพียงชิ้นเดียว
ดังนั้นในการวิเคราะห์ทำนอง จึงวิเคราะห์เฉพาะแนวทำนองของปี่ที่ใช้ประกอบการขับลื้อ ซึ่งมี
ทั้งหมด จำนวน 506 ห้องเพลง ดังนี้

ทำนองเพลงขั้วสันตะระ

Transcription by: นิสาธร กองมงคล

Tai-Lue System

ปี่ลือ

11

ปี่ลือ

20

ปี่ลือ

29

ปี่ลือ

38

ปี่ลือ

47

ปี่ลือ

55

ปี่ลือ

64

ปี่ลือ

73

ปี่ลือ

82

ปี่ลือ

91

ปี่ลือ

100

ปี่ลือ

109

ปี่ลือ

118

ปี่ลือ

126

ปี่ลือ

Tai-Lue System

135
ปี่ลือ

144
ปี่ลือ

153
ปี่ลือ

162
ปี่ลือ

171
ปี่ลือ

180
ปี่ลือ

188
ปี่ลือ

197
ปี่ลือ

206
ปี่ลือ

215
ปี่ลือ

224
ปี่ลือ

233
ปี่ลือ

243
ปี่ลือ

252
ปี่ลือ

261
ปี่ลือ

269 Tai-Lue System

ปี่ลือ

278

ปี่ลือ

287

ปี่ลือ

296

ปี่ลือ

305

ปี่ลือ

314

ปี่ลือ

323

ปี่ลือ

332

ปี่ลือ

341

ปี่ลือ

350

ปี่ลือ

359

ปี่ลือ

368

ปี่ลือ

378

ปี่ลือ

387

ปี่ลือ

396

ปี่ลือ

405 Tai-Lue System

ปี่ลือ

414

ปี่ลือ

423

ปี่ลือ

431

ปี่ลือ

440

ปี่ลือ

449

ปี่ลือ

458

ปี่ลือ

467

ปี่ลือ

476

ปี่ลือ

485

ปี่ลือ

493

ปี่ลือ

500

ปี่ลือ

การวิเคราะห์ทำนอง ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์โครงสร้างและทำนองของปี่ที่ใช้บรรเลง
ประกอบการขับลือ ตามคุณลักษณะดังนี้

1. ทำนอง (Melody)

1.1 ทำนองหลัก (Them)

ทำนองปีเพลงขับวิสันตระระมีทั้งหมด 226 ห้อง จากการวิเคราะห์พบว่า ทำนองปีเป็นแบบ Progressive คือ เป็นบทเพลงที่มีทำนองใหม่เพิ่มขึ้นโดยไม่ย้อนทำนองเดิมและมีความเป็นอิสระในทำนองเพลง โดยทำนองปีเปลี่ยนไปตามคำขับในรูปแบบของการคั่นทำนอง (Improvisation) จำนวน 15 ทำนอง เพลงขับวิสันตระระมีสัญลักษณ์แทนลักษณะโครงสร้างของทำนอง คือ

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 1 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 1 ถึงจังหวะที่ 1 ห้องที่ 6

Tai-Lue System

เจ้าเฮยเจ้า เฮย

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 ลงด้วยเสียงที่ 4

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 2 และทำนองขับเกริ่น เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 7 ถึงห้องที่ 8

Tai-Lue System

เจ้าเฮยเจ้า เฮย

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 2 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 2 ลงด้วยเสียงที่ 3 และทำนองขับเกริ่น เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 1 จบด้วยเสียงที่ 1

ตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 3 และทำนองขับบทที่ 1 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 9 ถึงจังหวะที่ 1
ห้องที่ 26

Tai-Lue System

11
ปี่ลือ
ขับ
เจ้าเฮยเจ้า เฮย
ฟังเตาะ แม่ โต๊ะตุ่มสอด เข้าปัด โห่ลิ้งสวน หมากปิ่น รำและ ไบหน้า ซ้อน ชิม แด่มก้าน ดาก

18
ปี่ลือ
ขับ
ลูก หากก่อนกับซ้อนหมิ่น ไข่แมง ดา ปาดัง ไบแกมเฟอตก เจอ ลุ่งกว้าง เตื่อ นี ปี่ ดิ จักกล่าวอ้างเมื่อ เก้า กุน เต่าบอก

26
ปี่ลือ
ขับ
มา นา บัดเดียว วัน นีปวงเมื่อ นา โก จ้าง ผิวปอน ดัง ขาวเผือก ดิง

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 3 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 3 ลงด้วยเสียงที่ 5 และ
ทำนองขับบทที่ 1 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 จบด้วยเสียงที่ 4

ตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 4 และทำนองขับบทที่ 2 เริ่มตั้งแต่จังหวะที่ 2 ห้องที่ 24 ถึงห้อง
ที่ 44

26
ปี่ลือ
ขับ
มา นา บัดเดียว วัน นีปวงเมื่อ นา โก จ้าง ผิวปอน ดัง ขาวเผือก ดิง

34
ปี่ลือ
ขับ
เหงือกเขียวขาว ช้าง ผิวเผือกขาว ว่าปอน วิสัน รอนเจ้า ยอ ตาน— ก็เบามี เกียด นาบัดเดียว

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 4 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 ลงด้วยเสียงที่ 4 และ
ทำนองขับบทที่ 2 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 3

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 5 และทำนองขับบทที่ 3 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 40 ถึงจังหวะที่ 1
ห้องที่ 56

34

ปีสี่

ขับ

เหจอกเขียวขาว ชั่ง คิวเคิดขาว ว่าปอน วิสัน รอนเจ้า ขอ ดาน... ก็เป่ามี เกียด นาบัดเคียว

43

ปีสี่

ขับ

วัน นิไผเบา สู้ เกียด จ้าปา เจ้า ขับ หนี จาง สีจิว แดงขิม เกด จ้า สุน ส่อข้า เอา เจ้า ก็หนีออกเสียว ยา เมิง

51

ปีสี่

ขับ

ฟั่งเต๊ะแม่ โตเหล็งเลิงน้ำเหลื่อเม็ง ลุ้นเด็ก ตัด ตั้ง ข้างเคิดแก้ว โต้นัน ลุง เกิด กับนุ่น

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 5 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 ลงด้วยเสียงที่ 5 และ
ทำนองขับบทที่ 3 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 5

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 6 และทำนองขับบทที่ 4 เริ่มตั้งแต่จังหวะที่ 2 ห้องที่ 56 ถึง
จังหวะที่ 1 ห้องที่ 75

51

ปีสี่

ขับ

ฟั่งเต๊ะแม่ โตเหล็งเลิงน้ำเหลื่อเม็ง ลุ้นเด็ก ตัด ตั้ง ข้างเคิดแก้ว โต้นัน ลุง เกิด กับนุ่น

59

ปีสี่

ขับ

นา บัดเคียว วัน นิปายลุน เจ้า เอา ดาน นะเป่า มี เกียด เหน่ ฟั่งเต๊ะแม่ โต้นันของ สะ เด็ด

67

ปีสี่

ขับ

น้ำเฝือกเข้าคอน ผู้เข้าจ้องผา จัน วิ สัน ตะโล รา นานูนก้า น้า ตุ่นจัดก่อน นุ่นสอน ได้จ้อย ก้า ได้ปิ่นเจ้าสะ ถิ

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 6 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 ลงด้วยเสียงที่ 5 และ
ทำนองขับบทที่ 4 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 4

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 7 และทำนองขับบทที่ 5 เริ่มตั้งแต่จังหวะที่ 2 ห้องที่ 75 ถึง
จังหวะที่ 1 ห้องที่ 96

67
ปีสี่
ขับ
น้ำเฝียดเข้าคอน ตูเข้าช่องผา จัน วิ สัน ตะโล รา นานันท์ นำ คูนจาดก่อน บุนสอนได้จ้อย ก้า ได้ปิ่นเจ้าสะ ถี

76
ปีสี่
ขับ
นาบัดเดียว วัน นิเงินคำ ก็ มีหลายล้าน โกลี มี โกลีตือ นับล้าน ฝั เบ่าจาง สังขวา ฝั

84
ปีสี่
ขับ
หาสัง โทดตาน ปิ่น ได้ กุ่น เกิด ได้ ลุ่ม ฟ้า หิม ส้า ลือ นานินา ป้างอันนิ คา โกลีจาง ได้ปิ่น ญะเมื่อก่อน

92
ปีสี่
ขับ
หมื่อ สอน ไหล่ ถ่าน ก้า แพ้ ผาย ดิน เบ่า หลาย นะจึ่งเมือหา กู้ นา

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 7 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 ลงด้วยเสียงที่ 3 และ
ทำนองขับบทที่ 5 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 3 จบด้วยเสียงที่ 4

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 8 และทำนองขับบทที่ 6 เริ่มตั้งแต่จังหวะที่ 2 ห้องที่ 96 ถึง
ห้องที่ 111

92
ปีสี่
ขับ
หมื่อ สอน ไหล่ ถ่าน ก้า แพ้ ผาย ดิน เบ่า หลาย นะจึ่งเมือหา กู้ นา

99
ปีสี่
ขับ
บัดเดียว วัน นินะ หา สาด ถี ได้ ก็รู้ ช้า เติม ปิ่นนะ อาดิน หิงมิน มา เมื่ตัง คิน ปอก ช้าย ติด คัง อ้าย ได้

107
ปีสี่
ขับ
กูจัน นันอะเสียว จุด เบ่า ดิมยัง เบ่าเปียง พิม กู โห ที่ ยัง คังคิก นิ่ง นา บัดเดียว วัน นิ

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 8 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 2 ลงด้วยเสียงที่ 4 และ
ทำนองขับบทที่ 6 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 3

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 9 และทำนองขับบทที่ 7 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 112 ถึงห้องที่ 130

107
ปีล้อ
ขับ
กู๋ จิ้น นั้นอะเสี่ย จูด เป่า คัมยั้ง เป่าเปียง พิม กู๋ โห ที่ ยัง ค้างลิก นิ่ง นา บัดเดียว วัน นิ

115
ปีล้อ
ขับ
ถึง เมื่อ มหาสาค ถี แก่เฒ่า มาแล้วต่ำจากจี วัง โลดได้ เมอปิ่น เต ว บุตร อู่อูตี สุดปายเหนือและ จัก เจือ คิม ผุง หมู

123
ปีล้อ
ขับ
จุม ลูก นื่อง เครื่องพะ หลับ ย่น หย่องแวดล้อมพะ หลับซ้าย ยังนะอะ ไย ปายลุน มาและ นา ทุน ก้า น้า คูน ลุงเกิด

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 9 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 ลงด้วยเสียงที่ 2 และ
ทำนองขับบทที่ 7 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 3

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 10 และทำนองขับบทที่ 8 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 131 ถึงจังหวะที่ 1
ห้องที่ 146

131
ปีล้อ
ขับ
นา บัดเดียว วัน นิพาเกิดปิ่น โลกกว้าง ขุน แวดจุม ภู ด่าน ก็ มาแลหัน หุ่นเมืองอัน

139
ปีล้อ
ขับ
กว้างด่านก็ ไซยชื้อสร้างสืบ ปิ่น ปิ่นเทศได้ยก็ตางนุนเจือ จาดนาคก็ นังเผ่า ยิ่งล้ำก็ ทุน ก้าคูน เจ้า สด ถี

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 10 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 ลงด้วยเสียงที่ 5 และ
ทำนองขับบทที่ 8 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 5

ตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 11 และทำนองขับบทที่ 9 เริ่มตั้งแต่จังหวะที่ 2 ห้องที่ 146 ถึง
ห้องที่ 169

139
ปี่ล่อ
ขับ
กว้างด่านก็ไชยชัยฮือสร้างสืบ ปิ่น ปิ่นเทศไฉยก็ตางนุ่นเจ้อจาดนาคก็นั่งเฝ้า ยิ่งล้ำก็นุ่น ถ้ำคั่น เจ้า สด ถี

148
ปี่ล่อ
ขับ
นา บัดเดยวัน นิโนเมิงเต คู้ ระนะกอน ปิ่นสาวอัน เขะสร้าง เป็นกล่าวอ้าง ภู นือเกะกายไม ที่ พ ญา

156
ปี่ล่อ
ขับ
ศรี สัญ จัย ก็ สุขสำราญปิ่น เจ้า สุข บัด เจ้า ยิ่ง ขึ้นมาคู้ก็เบ็กบาน นางผุ ส ดิ มี ถี ลาเนือกา ขาถ้วนถูก

165
ปี่ล่อ
ขับ
โพธิสัตว์เจ้า จัง ลุง เอาปฏิสันธิ เข้า ในต๋องนาง แก้วสะดิหน่อ มา ยา นาบัด

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 11 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 ลงด้วยเสียงที่ 3 และ
ทำนองขับบทที่ 9 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 4

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 12 และทำนองขับบทที่ 10 เริ่มตั้งแต่ ห้องที่ 170 ถึงจังหวะที่ 1
ห้องที่ 191

165

ปี่ลือ

ขับ

โพธิสัตว์เจ้า จิ่ง ลุง เอาปฏิสนธิ เข้า ในท้องนาง แก้วสะดิ่นอ๋อ มา ยา นาบัด

173

ปี่ลือ

ขับ

เดียววัน นันดา ได้ลืบเดือน ก็ผา สุด ฟังเต๊ะ แม่ โต น้ำ ผุด เหล้น ม่อน ลั่นเดียว ฝ่ายหว่างผา ไหลมาหาหว่าง ลอยกิด จ้าย

181

ปี่ลือ

ขับ

ติด ดั่งอ้าย โต กูจิ้น นันอะเสี่ย จูบเป่า จิม กัน มันต่ายปิ่น ผี ข้ามเม่อเมอเมือง ฟ้า โดดได้ เอา ปฏิสนธิ เข้า ในท้องจิ่ง

189

ปี่ลือ

ขับ

เด็กแก้ว ดับ ลั่น โต้อจ. งา... จอน นา บัดเดียววัน นิแม่นเมือ พ ญา วิสันรอน

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 12 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 2 ลงด้วยเสียงที่ 4 และ
ทำนองขับบทที่ 10 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 4

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 13 และทำนองขับบทที่ 11 เริ่มตั้งแต่จังหวะที่ 2 ห้องที่ 191 ถึง
ห้องที่ 209

189

ปี่ลือ

ขับ

เด็กแก้ว ดับ ลั่น โต้อจ. งา... จอน นา บัดเดียววัน นิแม่นเมือ พ ญา วิสันรอน

197

ปี่ลือ

ขับ

เจ้าเอาคู่ผา สุดขาม ตูด ก่อง รุ เจ้า โพธิสัตว์เจ้า เกิด แล้ว จิ่ง เด็กแก้ว ดับ ลั่น ก็ผาโอด ไถยานิ โส

205

ปี่ลือ

ขับ

ผิวขาว ไส โย้ง โยงเม้นดั่งโยโย ผาย ผิว ส่อง เหล้นชะ ไช้ขาว ลั่นเด็กโส นาบัดเดียว

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 13 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 ลงด้วยเสียงที่ 5 และ
ทำนองขับบทที่ 11 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 5

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 14 และทำนองขับบทที่ 12 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 210 ถึงจังหวะที่ 1
ห้องที่ 238

205
ปีสี่
ขับ
ควขาว ไส โย้ง โย้งมันดั่งโยโยง ฝ่าย คว ส่อง เหล็บ ยะ ไช้ขาว โส้นเค็คไส นาคัดเดียว

213
ปีสี่
ขับ
วันนิยามนั้น อา ยะนะกำ พ ญา สี สัญ จัยก็มา ปกปาว จุมโพร์ ฟ้า ปกปาว ข้าโพร์ฟ้าอา มาดัยสาต ถี คะ ะปะปา สี

221
ปีสี่
ขับ
ฝูงหมู่จุมปอก้า ปาว ส่องข้า โพร์ ฟ้ากับ หมู่ เสา นา กับ ดึงหมอ โห รา เจ้าอาจารย์ต๊ับ เปด ไร่ เหตุโหล้ย นับ มือ นับ

229
ปีสี่
ขับ
ฟอนไต้ วัน หารกุน แล้ว หา ขามไต้ จื่อ ไต้จื่อว่าจ้าง เค็ค แก้ว ดับ โส้น ไต้ อาจ งาม เกลียน เวียนป้างจางมุง

237
ปีสี่
ขับ
กุน วิสันตา ระ นาคัดเดียว วัน นีกาดจากไต้จื่อจ้าน ยังเบ้าหาย ต้าย ไปแล้ว

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 14 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 ลงด้วยเสียงที่ 4 และ
ทำนองขับบทที่ 12 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 2 จบด้วยเสียงที่ 3

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 15 และทำนองขับบทที่ 13 เริ่มตั้งแต่จังหวะที่ 2 ห้องที่ 238 ถึงห้องที่ 264

237
ปีสี่
ขับ
กุน วิสันดา ระ นา บัดเดียว วัน นิกาดจาก ได้อัจฉนน ยังบำหาย ค้าย ไปแล้ว

245
ปีสี่
ขับ
โส เวียนยังเบาขาด เกิด มา แก้งจืด นิ่ง ได้เกิด ปิ่น ม้า เด็ก แก้ว ดับ โสณ สิทถิตระ รา— จา อา สา

253
ปีสี่
ขับ
น้ำ ย่าง ปอนผิว ส่ง ย่าง เบ้า กุ่ม คอ จ็อก โกง กุ่ม ลุงสูง ขึ้นเมอเหนือแปด สอก หู ออก ซ้อน ชิม ชื่น คืบ นิ่งยัง ป้าย

261
ปีสี่
ขับ
ตอง จายหาง หย่อน ลุง ลาด หล้า เสียง แห่ ก้า ก็เหมือน ฟ้า ผ่า หลอย นา บัดเดียว

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 15 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 ลงด้วยเสียงที่ 5 และทำนองขับบทที่ 13 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 4

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 16 และทำนองขับบทที่ 14 เริ่มตั้งห้องที่ 265 ถึงห้องที่ 277

261
ปีสี่
ขับ
ตอง จายหาง หย่อน ลุง ลาด หล้า เสียง แห่ ก้า ก็เหมือน ฟ้า ผ่า หลอย นา บัดเดียว

268
ปีสี่
ขับ
วัน นิสมค้อยไฉ่ กินหญ้า ไชมน ลุง ด่านปาด ป้าง ถึงเมื่อศรี ธาตุ เจ้า บวช แล้ว ห้าง แต่ง ตัดตัง เด

275
ปีสี่
ขับ
จาย ก็ดีวาง เวร หือ อา สา และ ยังกิน ปอก นา บัดเดียว วัน นิมามา นิกามแก้วดอก ไม้ใจ

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 16 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 ลงด้วยเสียงที่ 4 และ
ทำนองขับบทที่ 14 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 3 จบด้วยเสียงที่ 4

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 17 และทำนองขับบทที่ 15 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 278 ถึงห้องที่ 288

275

ปีสี่

ขับ

จาย ก็ดีวาง เวร หื้อ อา สา และ ยังกิน ปอก

นา บัดเดียว วัน นิ้งมา นิกายแก้วดอก ไม้ใจ

283

ปีสี่

ขับ

สั้นร้อน รอน ต่าน ก็มาวิงวอน ตั้ง คำ สอนเจ้า สั่ง เจ็บ ออก ไหม้ตาก ค้างอก แดก ต่าย ไป

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 17 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 ลงด้วยเสียงที่ 5 และ
ทำนองขับบทที่ 15 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 5

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 18 และทำนองขับบทที่ 16 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 289 ถึงห้องที่ 316

283

ปีสี่

ขับ

สั้นร้อน รอน ต่าน ก็มาวิงวอน ตั้ง คำ สอนเจ้า สั่ง เจ็บ ออก ไหม้ตาก ค้างอก แดก ต่าย ไป

291

ปีสี่

ขับ

นา บัดเดียว วัน นิ้ง ได้เมื่อปิ่น เหว บุตร จึงดีสุด จาก คำ จาก เวรปิ่น หนี ปี เป่า ฝี่ ละ ไว้ใน คำบึงออน

299

ปีสี่

ขับ

ป้าง เม่อพ ญา วิสั้น รอนได้ ปิ่น ป้า หลกเด็ก นอนเก็ก หู้ หั่ว ชุกขิม ขมเขแหลม ไว้เหมือนขิมป้าย ขั่วไป แอ่ว

307

ปีสี่

ขับ

ลัน ลั้ง ดัง ใน หาดผา จา เวลา โหสิ้อ อา หารเลียง ลูก ต่าน โลด ไป ถูก แห พาน น้ำ ปิ่นตุ๊ก เจ้า ตั้ง

315

ปีสี่

ขับ

นั่น กิด โจบ ถึง เม

นา บัดเดียว วัน นิคิด ใจ ไหม้สุน เชียวถอด หวัน พันได้ บุน ต้น เจ้า เป่า

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 18 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 ลงด้วยเสียงที่ 4 และ
ทำนองขับบทที่ 16 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 4

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 19 และทำนองขับบทที่ 17 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 317 ถึงจังหวะที่ 1
ห้องที่ 336

315
ปี่ลือ
ขับ
นั่น กิด ใจบ ถึง เม นาบัดเดียว วัน นิผิด ใจ ไหม สุน เขียว ถอด หวัน พัน ได้ บุน ดิน เจ้า เป่า

324
ปี่ลือ
ขับ
ไล่ พาน ได้ ยิบ ด้อย หัน ปิ่น แกง และ วง เด็ก ขาว ตึง เนื่อ พาม ก็ มา กิด เผื่อ ไว้ เมื่อ หน้า ก็ ปิ่น จ้อ สิบ จ้าว มั่น ปิ่น มือ ดาว

332
ปี่ลือ
ขับ
เข้า ใน โหมง คืด แก่น กัน ว่า เมื่อ หา เป่า ไหล มา แต่ ไว้ ปิ่น เขียว อ้า หาร นา บัดเดียว วัน นิ นาย

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 19 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 ลงด้วยเสียงที่ 5 และ
ทำนองขับบทที่ 17 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 3 จบด้วยเสียงที่ 5

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 20 และทำนองขับบทที่ 18 เริ่มตั้งแต่จังหวะที่ 2 ห้องที่ 336 ถึง
ห้องที่ 351

332
ปี่ลือ
ขับ
เข้า ใน โหมง คืด แก่น กัน ว่า เมื่อ หา เป่า ไหล มา แต่ ไว้ ปิ่น เขียว อ้า หาร นา บัดเดียว วัน นิ นาย

340
ปี่ลือ
ขับ
พาน กิด ใน ใจ นะ แห่ง มั่น เป่า ข่า หล้า มา แล้ว กิด ใจบ นา บุน ป้าย ลุน มา เต ว คา ก็ มา แน ร

348
ปี่ลือ
ขับ
มิตร ปิ่น หุน กุน จาย น้อย มือ เกาะ สร้อย จาย น้อย จ้อง โม้ง นา บัดเดียว วัน นิ เรียก

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 20 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 ลงด้วยเสียงที่ 5 และ
ทำนองขับบทที่ 18 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 4

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 21 และทำนองขับบทที่ 19 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 352 ถึงห้องที่ 371

348

ปีสี่

ขับ

มิตร ปิ่น หุ่น กุญแจ น้อย มือ เกาะ สร้อย จาย นื่อง จ้อง โม้

นา บัดเดียว วัน นิเริยก

356

ปีสี่

ขับ

ว่า อว เหยอ อว ป้า หลก ขาว โค โหลง แล อวอย่า เอาไป ฆ่า แลน ดับ จีบ หาบไว้เมื่อ หน้าตั้ง ลูกกับ เม เพ โผ

364

ปีสี่

ขับ

ก่อน ใน ดัน เบ้า ขาดน้ำ ใน ธาร ก็กินเบ้า ได้ ก็ กำ ฟาดเข้า วัง น้ำ ป่อย เสียเอา โค้ เข้า แผลว เม และ ห่อลาย คำ

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 21 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 ลงด้วยเสียงที่ 4 และ
ทำนองขับบทที่ 19 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 3

ตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 22 และทำนองขับบทที่ 20 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 372 ถึงห้องที่ 398

364 Tai-Lue System

ปี่ลือ

ขับ

ก่อน ใน ตุ่น เบ้า ขาดน้ำ ใน ธาร ก็กินเบ้า ได้ ก็ กำ ฟาดเข้า วัง น้ำ ปอย เสียเอา โต เข้า แผลว เณ และ ห้อยลาย คำ

373

ปี่ลือ

ขับ

นา บัดเดียววัน นิ ฟังเต้าแม่ โต จ้ำรำร้อง ก้าง ป่า ลุง ลี ตำน มี ลูก สอง

381

ปี่ลือ

ขับ

ศรี และ โผ เบ้า เณ เจ้า เณ โดดเอา ลูก ไป ชอนไว้ปาย หน้ายุม กุ่มป่าบอนเรียกว่า โตตำนานไป วัน ออนและจึงมาตั้ง

389

ปี่ลือ

ขับ

หล้า

หน้าหน้า เบ้าเจ้าว่าตึกเจ้าแล้วสาวป่าหลกขาว โตโหลง โดด ต่ายเกือกนอน โดด ให้ นาง หาก

397

ปี่ลือ

ขับ

ให้ ก็คิด ู้อะ ลูกออกปิ่น

นา บัดเดียว วัน นิ โดด มาปิ่นเวอร์ คอบ

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 22 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 ลงด้วยเสียงที่ 5 และ
ทำนองขับบทที่ 20 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 3 จบด้วยเสียงที่ 4

ตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 23 และทำนองขับบทที่ 21 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 399 ถึงห้องที่ 438

397

ปี่ลือ

ขับ

ไห้ คึด ฐึ๋ เอา ลูกออกปิ่น

นา บัดเดียว วัน นิ โคล มาปิ่นเวร คอบ

405

ปี่ลือ

ขับ

ปึง ดี คึง เม่อ นั้น ปางเม่อ นาง หนุ่นหน้าเตด ได้เดียวกวาดป่า ราม กำเอา ซ้องคำ คำห้อย บ่า มี คึง เอ็ง ซ่าเป่า นก

413

ปี่ลือ

ขับ

เป่าปึกเขี้ยว โต้เหลียว น้องเดียว ตามบ่มีกู อยู่เดินกว้างเข้า ค้อมจางแรดเสื่อ หมี่

หน้าชั้น เตือนุ่นดี โก่อ่า

422

ปี่ลือ

ขับ

มี โต้ ฐึ๋ ลุม ปัด ฐึ๋ รอด ฐึ๋ ก้อม ไกวคึด ดิน นาง ก็มเลียบตัมหว่าง หิน และ หว่างผาแอ่ว ขาดูก ไร่ นางหาก ได้ หา

430

ปี่ลือ

ขับ

ใช้หุ่ย ใช้ไส บุ่ง ปึง โจ เอา คึง ปี่ และบ่า มี ดี ฐึ๋ นางหาก ได้ หา เลียง คึง ลูกสอง ศรี ก็คึง โผ คี เจ้าชาธรรมนา

438

ปี่ลือ

ขับ

นิกำลาด

นา บัดเดียววัน นิป้างเมื่อนาง นิมากาจ จากยา ลูกเต้า ยัง มีพราหมณ์ปู่ เฒ่าอ้อย

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 23 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 ลงด้วยเสียงที่ 4 และ
ทำนองขับบทที่ 21 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 3

ตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 24 และทำนองขับบทที่ 22 เริ่มตั้งแต่ ห้องที่ 439 ถึงห้องที่ 453

438 Tai-Lue System

ปี่ลือ

ขับ

นิกำลาด

นา บัดเดียววัน นิป้างเมื่อนาง นิมากาจ จากยา ลูกเต้า ยัง มีพราหมณ์ปู่ เฒ่าอ้อย

447

ปี่ลือ

ขับ

จ้า เข้า ป่า มา ขอ สอง ศอ บ้อ หน่อ อึงปี่ น้อย พญาวิ สัน ตะระได้ ตัน แล้วเสียงขาด ปิ่นนานิพราหมณ์

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 24 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 ลงด้วยเสียงที่ 4 และ
ทำนองขับบทที่ 22 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 4

ตัวอย่างทำนองปีท่อนที่ 25 และทำนองขับบทที่ 23 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 454 ถึงห้องที่ 504

447

ปีสี่

ขับ

จำ เข้า ปา มา ขอ สอง สอ บ้อ หน่อ อึง ปี่ น้อย พญาวิ สัน ตะระได้ ตำน แล้วเสียงขาด ปั่นนานิพราหมณ์

455

ปีสี่

ขับ

นาบัคเดียว วัน นิมัน ก็มา คำราบมัด ปูบ ตี แดกหลังเลือด อ้อย ชำ จำ หือ อ่อน น้อยเดียว เล่น หว่างผา

463

ปีสี่

ขับ

หิน ผา จาบาด ตื่นแดงจำ ชำจค โหลยอ่อนน้อยเล่นกว่า ไว ไว คา วัน ตกเด่นไหนจึง ปั่นเขา ยังฟัง เต๊ะแม่ได้ตีตุ้ม สัง

471

ปีสี่

ขับ

น้อย ปึง ขอดแกมเผอ پایเหนือ ไม้ เผอ โป่งคำ ดาดมัน หาก ขึ้นเมอ ยังหลับเค็ดนอน นอน ดี แทนละ สอง สะ

480

ปีสี่

ขับ

หรีกิก นอน پای ได้ เขา หาก ให้ รำ ร้อง โอ กาสเต ปา ยาม นั้น เต ว ดา ด่านก็ ลุง มา เข่อลุง มาผาย โผด ด่านก็มา

488

ปีสี่

ขับ

ปิ่น ถิ่น เข้า น้ำ คืบ ผา ใจ โกล้ง ใจเปลี่ยน กัน มา เผา วิ บาก สอง หน่อ เจ้า ปี่ น้อยอะดิ กากกับ ไหน

488
ปี่ลือ
ขับ
ปิ่น กัน เข้า น้ำ ดับ ผา ใจ โกล้ง ใจเปลี่ยน กัน มา เฝ้า วิ บาก สอง หน่อ เจ้า ปี่ นื่องอะดิ ภาจกับ ไหน

496
ปี่ลือ
ขับ
หน้า ปี่ นี้ จ้า ไซ แก้ว จอง ก้า วิ บาก บิด เนิง จัก นิ ไซ นา เคียน ตึง

501
ปี่ลือ
ขับ
ยัง ก็ นิ ก่อน เอา ว่า ใจ ยา ก็ ยัง ก่อน เนอ

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 25 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 5 ลงด้วยเสียงที่ 3 และ
ทำนองขับบทที่ 23 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 4 จบด้วยเสียงที่ 3

ตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 26 เริ่มตั้งแต่ห้องที่ 505 ถึงห้องที่ 506

501
ปี่ลือ
ขับ
ยัง ก็ นิ ก่อน เอา ว่า ใจ ยา ก็ ยัง ก่อน เนอ

จากโน้ตตัวอย่างทำนองปี่ท่อนที่ 26 เริ่มต้นทำนองด้วยเสียงที่ 2 ลงด้วยเสียงที่ 1

จากการวิเคราะห์ทำนองหลักของปี่ที่ใช้บรรเลงประกอบการขับวิสันตะระทั้งหมด 26
ทำนอง พบว่าการบรรเลงทำนองของปี่ส่วนใหญ่ขึ้นต้นทำนองและลงท้ายทำนองด้วยเสียงที่ 4
ส่วนทำนองขับส่วนใหญ่ขึ้นต้นและลงท้ายด้วยเสียงที่ 3

1.2 ทำนองเชื่อมระหว่างท่อนเพลง

จากการวิเคราะห์ท่อนเชื่อมระหว่างท่อนเพลงของทำนองปี่ พบว่ามีทำนองเชื่อม
ระหว่างท่อนเพลงจำนวน 23 ท่อน

ท่อนเชื่อมที่ 1 มีความยาวจำนวน 4 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 9 ถึงจังหวะที่ 1
ห้องที่ 12

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 1 จะมีการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียง
การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลงและการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียง

ท่อนเชื่อมที่ 2 มีความยาวจำนวน 4 ห้องเพลง คือ จังหวะที่ 2 ห้องที่ 26 ถึง
ห้องที่ 29

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 3 จะมีการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียง
การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลงและการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียง

ท่อนเชื่อมที่ 3 มีความยาวจำนวน 2 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 40-41

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 3 จะมีการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียง
การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลงและการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียง

ท่อนเชื่อมที่ 4 มีความยาวจำนวน 2 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 57-58

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 4 จะมีการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียง
และการเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลง

ท่อนเชื่อมที่ 5 มีความยาวจำนวน 2 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 76-77

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 5 จะมีการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนอง
การเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงและการเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลง

ท่อนเชื่อมที่ 6 มีความยาวจำนวน 3 ห้องเพลง คือ จังหวะที่ 2 ห้อง 96 ถึง
จังหวะที่ 1 ห้อง 98

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 6 จะมีการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียง
การเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงและการเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลง

ท่อนเชื่อมที่ 7 มีความยาวจำนวน 2 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 112 ถึง จังหวะที่ 1
ห้อง 113

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 7 จะมีการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนองและ
การเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียง

ท่อนเชื่อมที่ 8 มีความยาวจำนวน 2 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 131-132

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 8 จะมีการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนอง
การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลง และการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียง

ท่อนเชื่อมที่ 9 มีความยาวจำนวน 3 ห้องเพลง คือ จังหวะที่ 2 ห้องที่ 146 ถึง จังหวะที่ 1 ห้อง 148

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 9 จะมีการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียง การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลงและการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนอง

ท่อนเชื่อมที่ 10 มีความยาวจำนวน 3 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 170 ถึงจังหวะที่ 1 ห้อง 172

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 10 จะมีการเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลง และการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียง

ท่อนเชื่อมที่ 11 มีความยาวจำนวน 3 ห้องเพลง คือ จังหวะที่ 2 ห้องที่ 191 ถึง ห้องที่ 193

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 11 จะมีการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนอง และการเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลง

ท่อนเชื่อมที่ 12 มีความยาวจำนวน 2 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 210-211

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 12 จะมีการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียง การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลงและการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนอง

ท่อนเชื่อมที่ 13 มีความยาวจำนวน 3 ห้องเพลง คือ จังหวะที่ 2 ห้องที่ 238 ถึง ห้องที่ 240

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 13 จะมีการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนองและเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลง

ท่อนเชื่อมที่ 14 มีความยาวจำนวน 2 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 265-266

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 14 จะมีการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียง การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลงและการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนอง

ท่อนเชื่อมที่ 15 มีความยาวจำนวน 2 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 278-279

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 15 จะมีการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนอง การเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงและการเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลง

ท่อนเชื่อมที่ 16 มีความยาวจำนวน 3 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 289 ถึงจังหวะที่ 1 ห้อง 291

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 16 จะมีการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงและการเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลง

ท่อนเชื่อมที่ 17 มีความยาวจำนวน 3 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 317 ถึงจังหวะที่ 1
ห้อง 319

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 17 จะมีการเคลื่อนที่แบบเบบเรียงเสียง
ขึ้นลง

ท่อนเชื่อมที่ 18 มีความยาวจำนวน 2 ห้องเพลง คือ จังหวะที่ 2 ห้องที่ 336 ถึง
จังหวะที่ 1 ห้องที่ 338

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 18 จะมีการเคลื่อนที่แบบกระโดด
ข้ามเสียง การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลงและการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนอง

ท่อนเชื่อมที่ 19 มีความยาวจำนวน 3 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 352 ถึงจังหวะที่ 1
ห้องที่ 354

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 19 จะมีการเคลื่อนที่แบบกระโดด
ข้ามเสียง การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลงและการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนอง

ท่อนเชื่อมที่ 20 มีความยาวจำนวน 4 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 372 ถึงจังหวะที่ 1
ห้อง 375

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 20 จะมีการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนอง
การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงและการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียง

ท่อนเชื่อมที่ 21 มีความยาวจำนวน 4 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 399 ถึงจังหวะที่ 1
ห้องที่ 402

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 21 จะมีการเคลื่อนที่แบบกระโดด
ข้ามเสียง การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลงและการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนอง

ท่อนเชื่อมที่ 22 มีความยาวจำนวน 3 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 439 ถึงจังหวะที่ 1
ห้องที่ 441

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 22 จะมีการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนองและ
การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลง

ท่อนเชื่อมที่ 23 มีความยาวจำนวน 2 ห้องเพลง คือ ห้องที่ 454-455

ทิศทางการเคลื่อนที่ของทำนองเชื่อมที่ 23 จะมีการเคลื่อนที่แบบกระโดด
ข้ามเสียง การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงขึ้นลงและการเคลื่อนที่แบบซ้ำทำนอง

จากการวิเคราะห์ทำนองเชื่อมระหว่างท่อนเพลงขับวิสันตระระ พบท่อนเชื่อมระหว่างท่อน
เพลง จำนวน 22 ท่อน ในแต่ละท่อนมีความยาวจำนวน 2, 3 และ 4 ห้อง จำนวนความยาวของ
ห้องที่พบมากที่สุด คือ 2 และ 3 ห้อง พบจำนวน 9 ครั้ง และการดำเนินทำนองของท่อนเชื่อมจะ
ไม่ซ้ำกัน

2. สื่อสร้างเสียง (Medium)

การศึกษาสื่อสร้างเสียงเป็นการศึกษาว่าเสียงเกิดจากอะไร จากการวิเคราะห์สื่อสร้างเสียงเพลงขับวิสันตะระ พบว่ามีสื่อสร้างเสียง 2 ชนิด คือ

- เสียงร้อง (Voice) หรือเรียกว่า ขับ เป็นภาษาไทยลือ โดยนายกร แก้วคำแปง
- เสียงเครื่องดนตรี (Instrument) เสียงเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการขับ

เพลงวิสันตะระ คือ ปี่ลือเพียงชิ้นเดียวเท่านั้น บรรเลงโดย นายแก้ว มาไกล

3. พื้นผิว (Texture)

เป็นการศึกษาทำนองและความสัมพันธ์ระหว่างทำนอง ทำนอง จากการวิเคราะห์เพลงขับวิสันตะระ พบว่า เป็นบทเพลงประเภททำนองเดียว (Monophony) โดยปีบรรเลงทำนองในลักษณะการด้นทำนอง (Improvisation) ไปตามคำขับ

4. โครงสร้างบทเพลง (Form)

เป็นการศึกษาการจัดองค์กรของบทเพลง จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงขับวิสันตะระ พบว่า แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

- ท่อนนำ เป็นท่อนที่ปีเกริ่นนำเพื่อตั้งเสียงให้กับช่วงขับและบรรเลงกล่อช่วงขับเกริ่นนำ
- ท่อนทำนองเพลง เป็นท่อนที่ปีบรรเลงด้นทำนอง (Improvisation) ไปตามคำขับ ในลักษณะ Progressive คือเป็นบทเพลงที่มีทำนองใหม่เพิ่มขึ้นโดยไม่ย้อนทำนองเดิมและมีความเป็นอิสระในทำนองเพลง
- ท่อนจบ เป็นท่อนที่ปีบรรเลงลงจบ

สัญลักษณ์แทนลักษณะโครงสร้างของบทเพลงขับวิสันตะระ คือ

|| [ท่อนนำ] --- [ท่อนทำนอง จำนวน 13 ทำนอง] --- [ท่อนจบ] ||

5. กลุ่มเสียง (Mode)

เป็นการศึกษากลุ่มเสียงหรือมาตราเสียงเฉพาะที่ใช้ในบทเพลง จากการวิเคราะห์
กลุ่มเสียงเฉพาะที่ใช้บรรเลงในเพลงขับวิสันตะระ พบว่า

ทำนองที่ 1 มี 4 เสียง คือ เสียงที่ 1, 2, 3, 4, 5

ทำนองที่ 2 มี 3 เสียง คือ เสียงที่ 1, 2, 3, 4

ทำนองที่ 3 มี 4 เสียง คือ เสียงที่ 2, 3, 4, 5

ทำนองที่ 4 มี 5 เสียง คือ เสียงที่ 1, 2, 3, 4, 5

ทำนองที่ 5 มี 4 เสียง คือ เสียงที่ 2, 3, 4, 5

ทำนองที่ 6 มี 5 เสียง คือ เสียงที่ 1, 2, 3, 4, 5

ทำนองที่ 7 มี 4 เสียง คือ เสียงที่ 2, 3, 4, 5

ทำนองที่ 8 มี 5 เสียง คือ เสียงที่ 1, 2, 3, 4, 5

ทำนองที่ 9 มี 5 เสียง คือ เสียงที่ 1, 2, 3, 4, 5

ทำนองที่ 10 มี 5 เสียง คือ เสียงที่ 1, 2, 3, 4, 5

ทำนองที่ 11 มี 4 เสียง คือ เสียงที่ 2, 3, 4, 5

ทำนองที่ 12 มี 5 เสียง คือ เสียงที่ 1, 2, 3, 4, 5

ทำนองที่ 13 มี 5 เสียง คือ เสียงที่ 1, 2, 3, 4, 5

ทำนองที่ 14 มี 4 เสียง คือ เสียงที่ 2, 3, 4, 5

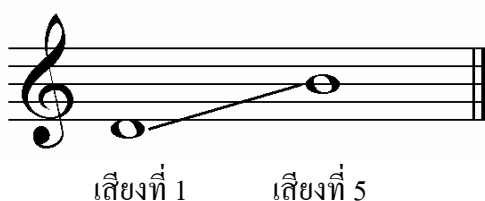
ทำนองที่ 15 มี 4 เสียง คือ เสียงที่ 2, 3, 4, 5

จากการวิเคราะห์ทำนองเพลงขับวิสันตะระ ทั้งหมด ทำนองพบว่า กลุ่มเสียง (Mode)
ที่ใช้บรรเลงเพลงขับวิสันตะระเป็น คือ ระบบ 5 เสียง (Pentatonic) ของวัฒนธรรมไทลื้อ

6. ท่วงทำนอง (Melody)

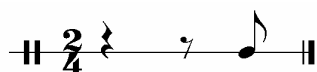
เป็นการศึกษาการจัดลำดับเสียงสูง-ต่ำ ดัง-เบา สั้น-ยาวในบทเพลง โดยศึกษาในเรื่อง
ต่าง ๆ ดังนี้

6.1 ช่วงกว้างของเสียง (Range) เป็นการศึกษาความกว้างของระดับเสียงต่ำสุดถึงเสียงสูงสุดที่ใช้ในบทเพลง โดยเสียงต่ำสุดในเพลงขับวิสันตะระ คือ เสียงที่ 1 และเสียงสูงสุดในบทเพลง คือ เสียงที่ 5 โดยมีระยะห่างระหว่างขั้นคู่เสียงจากเสียงต่ำสุดไปยังเสียงสูงสุด = 820 Cent ดังรูป

6.2 กระสวนจังหวะ (Rhythm pattern) ใช้อธิบายสัญลักษณ์ที่บอกความสั้นยาวของตัวโน้ตและตัวหยุด กระสวนจังหวะของบทเพลงขับวิสันตะระมีทั้งหมด 41 รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 1 พบจำนวน 1 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 1

รูปแบบที่ 2 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

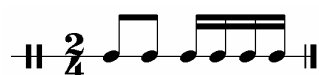
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 2 พบจำนวน 13 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 2, 155, 175, 198, 258, 286, 302, 304, 306, 333, 357, 411 และ 499

รูปแบบที่ 3 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 3 พบจำนวน 36 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 3, 14, 15, 46, 81, 84, 94, 97, 107, 118, 120, 126, 128, 138, 140, 157, 161, 182, 206, 216, 237, 244, 257, 283, 300, 358, 359, 388, 409, 410, 414, 442, 449, 480, 483 และ 498

รูปแบบที่ 4 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 4 พบจำนวน 16 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 4, 11, 71, 174, 207, 211, 252, 266, 293, 310, 318, 326, 345, 378, 404 และ 505

รูปแบบที่ 5 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 5 พบจำนวน 21 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 5, 22, 25, 49, 74, 147, 166, 241, 315, 319, 324, 335, 337, 343, 346, 417, 435, 463, 466, 417 และ 497

รูปแบบที่ 6 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 6 พบจำนวน 8 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 6 56, 209, 330, 398, 413, 462 และ 494

รูปแบบที่ 7 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

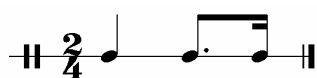
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 7 พบจำนวน 16 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 7 12, 35, 133, 134, 172, 173, 190, 236, 242, 250, 320, 419, 454, 464 และ 465

รูปแบบที่ 8 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 8 พบจำนวน 18 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 8, 13, 20, 68, 117, 142, 154, 160, 168, 183, 204, 269, 291, 348, 362, 385, 392 และ 430

รูปแบบที่ 9 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 9 พบจำนวน 11 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 9, 63, 75, 112, 146, 336, 372, 418, 477, 495 และ 504

รูปแบบที่ 10 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 10 พบจำนวน 69 ครั้ง ซึ่งเป็นรูปแบบที่พบมากที่สุดในเพลงขับวิสันตระระ ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 10, 31, 32, 54, 58, 60, 82, 86, 90, 92, 93, 106, 114, 119, 122, 124, 129, 151, 176, 185, 195, 200, 202, 233, 249, 259, 263, 271, 272, 275, 281, 294, 307, 313, 321, 323, 328, 334, 347, 350, 364, 368, 374, 380, 383, 387, 397, 403, 407, 423, 426, 429, 432, 434, 446, 447, 451, 455, 459, 468, 475, 479, 482, 484, 485, 488, 489, 492 และ 500

รูปแบบที่ 11 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 11 พบจำนวน 37 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 16, 17, 19, 29, 34, 43, 51, 52, 59, 67, 70, 104, 109, 131, 145, 148, 150, 165, 189, 193, 214, 226, 230, 232, 254, 296, 312, 338, 339, 381, 405, 416, 420, 436, 458, 467 และ 490

รูปแบบที่ 16 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 16 พบจำนวน 17 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 30, 48, 55, 101, 135, 141, 194, 205, 213, 217, 225, 229, 243, 246, 248, 314 และ 444

รูปแบบที่ 17 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

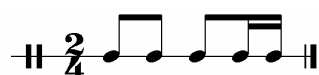
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 17 พบจำนวน 6 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 33, 87, 196, 221, 366 และ 390

รูปแบบที่ 18 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

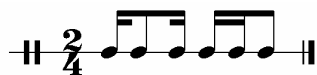
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 18 พบจำนวน 11 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 36, 105, 169, 279, 344, 349, 351, 422, 428, 437 และ 502

รูปแบบที่ 19 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 19 พบจำนวน 14 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 37, 83, 89, 139, 170, 197, 203, 305, 384, 401, 421, 443, 476 และ 478

รูปแบบที่ 20 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

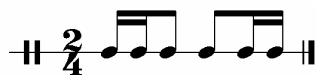
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 20 พบจำนวน 1 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 39

รูปแบบที่ 21 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

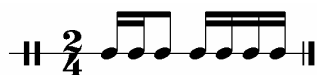
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 21 พบจำนวน 8 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 41, 192, 235, 274, 289, 309, 317 และ 399

รูปแบบที่ 22 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

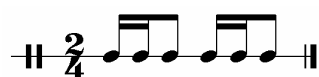
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 22 พบจำนวน 13 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 42, 45, 53, 177, 218, 239, 261, 290, 329, 331, 341, 361 และ 395

รูปแบบที่ 23 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

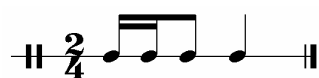
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 23 พบจำนวน 22 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 44, 47, 78, 79, 85, 99, 149, 153, 179, 181, 188, 212, 220, 224, 270, 299, 355, 394, 412, 456, 457 และ 461

รูปแบบที่ 24 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 24 พบจำนวน 10 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 50, 61, 136, 144, 223, 245, 288, 353, 400 และ 470

รูปแบบที่ 25 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 25 พบจำนวน 4 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 62, 130, 191 และ 316

รูปแบบที่ 26 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 26 พบจำนวน 12 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 64, 76, 98, 102, 113, 340, 354, 373, 375, 377, 440 และ 496

รูปแบบที่ 27 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 27 พบจำนวน 9 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 66, 123, 156, 180, 262, 382, 433, 469 และ 491

รูปแบบที่ 28 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

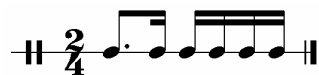
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 28 พบจำนวน 11 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 69, 227, 278, 325, 363, 365, 369, 386, 393, 431 และ 472

รูปแบบที่ 29 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

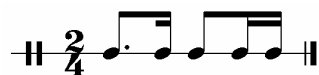
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 29 พบจำนวน 15 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 72, 91, 111, 164, 178, 231, 260, 277, 298, 311, 371, 415, 438, 452 และ 453

รูปแบบที่ 30 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 30 พบจำนวน 13 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 96, 210, 240, 265, 342, 360, 396, 406, 441, 445, 450, 460 และ 481

รูปแบบที่ 31 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 31 พบจำนวน 2 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 103 และ 273

รูปแบบที่ 32 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

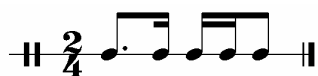
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 32 พบจำนวน 1 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 127

รูปแบบที่ 33 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

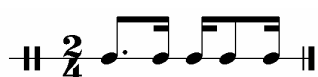
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 33 พบจำนวน 6 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 143, 234, 256, 308, 474 และ 487

รูปแบบที่ 34 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 34 พบจำนวน 2 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 158 และ 389

รูปแบบที่ 35 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

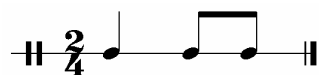
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 35 พบจำนวน 1 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 186

รูปแบบที่ 36 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

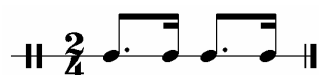
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 36 พบจำนวน 3 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 219, 247 และ 501

รูปแบบที่ 37 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

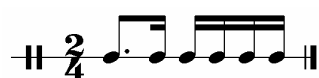
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 37 พบจำนวน 3 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 292, 376 และ 439

รูปแบบที่ 38 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

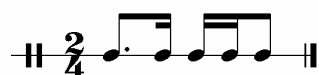
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 38 พบจำนวน 1 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 352

รูปแบบที่ 39 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

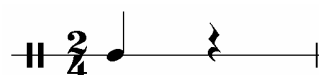
จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 39 พบจำนวน 1 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 425

รูปแบบที่ 40 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 40 พบจำนวน 1 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 448

รูปแบบที่ 41 มีสัญลักษณ์แทนกระสวนจังหวะ ดังรูป

จากสัญลักษณ์รูปแบบที่ 41 พบจำนวน 1 ครั้ง ดังปรากฏให้เห็นในห้องที่ 506

จากการวิเคราะห์รูปแบบกระสวนจังหวะของเพลงขับวิสันตะระ พบจำนวน 41 รูปแบบ โดยรูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 1จ พบจำนวน 69 ครั้ง

7. รูปลักษณะท่วงทำนอง (Melodic contour)

7.1 ทำนองต่อเนื่องเชื่อมโยง (Conjunct)

จากการวิเคราะห์ทำนองเป็บทเพลงขับวิสันตะระ พบว่าเพลงขับวิสันตะระทุกห้องเป็นเพลงที่มีทำนองต่อเนื่องเชื่อมโยง (Conjunct) คือ มีการบรรเลงทำนองต่อเนื่องกันไปจนจบเพลงดังตัวอย่าง ห้องที่ 1 ถึงห้องที่ 46

7.2 ทำนองขึ้น ๆ ลง ๆ (Undulating)

จากการวิเคราะห์ทำนองเป็บทเพลงขับวิสันตะระ พบว่ามีทำนองขึ้น ๆ ลง ๆ (Undulating) ดังปรากฏในห้องที่ 21-22, 28, 45, 49, 58, 90, 92-93, 116, 119-123, 150, 181, 184-185, 202, 207-208, 233, 259, 270-272, 276, 297, 303, 307, 313, 321, 350, 359, 368, 383, 387, 397, 405, 407, 415, 429, 432, 456-457, 461, 475, 482, 488 และ 489 ดังตัวอย่างในห้องที่ 270-272, 276, 297, 303, 307, 313, 321, 350, 359 และ 368

269 Tai-Lue System

ปี่ลือ

278

ปี่ลือ

287

ปี่ลือ

296

ปี่ลือ

305

ปี่ลือ

314

ปี่ลือ

323

ปี่ลือ

332

ปี่ลือ

341

ปี่ลือ

350

ปี่ลือ

359

ปี่ลือ

368

ปี่ลือ

7.3 ทำนองไม่ค่อยขึ้นลงหรือสม่ำเสมอ (Terraced)

จากการวิเคราะห์ทำนองปี่ทเพลงขับวิสันตะระ พบว่ามีทำนองไม่ค่อยขึ้นลงหรือสม่ำเสมอ (Terraced) ดังปรากฏในห้องที่ 6, 9, 10, 12, 26, 37, 40, 89, 133-134, 164, 170, 173, 242, 292, 318-319, 372, 375-376, 415, 420, 437, 478, 503 และ 505 ดังตัวอย่างในห้องที่ 292, 318-319, 372, 375-376

287
ปี่ลือ

296
ปี่ลือ

305
ปี่ลือ

314
ปี่ลือ

323
ปี่ลือ

332
ปี่ลือ

341
ปี่ลือ

350
ปี่ลือ

359
ปี่ลือ

368
ปี่ลือ

8. ทิศทางการดำเนินทำนอง

บทเพลงขับวิสันตระระ เป็นเพลงทำนองอิสระ คือ มีทำนองใหม่เพิ่มขึ้นทุกท่อนโดยไม่ย้อนกลับทำนองเดิม ทำนองปีขับวิสันตระระมีทั้งหมด 506 ห้องและมีทิศทางการดำเนินทำนองดังนี้

ช่วงที่ 1 โน้ตเพลงห้องที่ 1-10

Tai-Lue System

ปี่ลือ

ช่วงที่ 8 โน้ตเพลงห้องที่ 64-72

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 8 ห้องที่ 64-72 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 64 ไปห้อง 65 ห้องที่ 66, 68 และ 71 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 65-67 และห้องที่ 70-72

ช่วงที่ 9 โน้ตเพลงห้องที่ 73-81

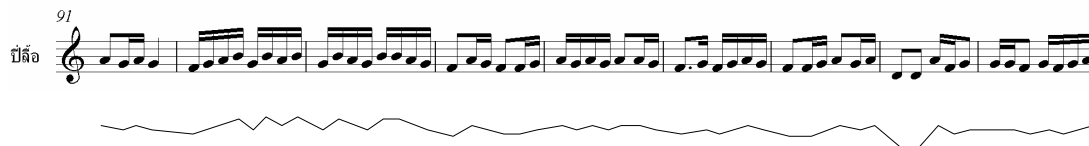
จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 9 ห้องที่ 73-81 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 75 ห้องที่ 76 ไปห้อง 77 ห้องที่ 77 ไปห้อง 78 และห้องที่ 80 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 76

ช่วงที่ 10 โน้ตเพลงห้องที่ 82-90

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 10 ห้องที่ 82-90 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 86 และห้องที่ 90 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียง 83, 86-87 และห้องที่ 90

ช่วงที่ 11 โน้ตเพลงห้องที่ 91-99

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 11 ห้องที่ 91-99 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 93-95 และห้องที่ 97-99 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 92-94 และห้องที่ 98

ช่วงที่ 12 โน้ตเพลงห้องที่ 100-108

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 12 ห้องที่ 100-108 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 100 ไปห้อง 101 ห้อง 101 ไปห้อง 102 ห้องที่ 102 ห้อง 103 ห้องที่ 104 และห้องที่ 107-108 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 100-103 และห้องที่ 106-108

ช่วงที่ 13 โน้ตเพลงห้องที่ 109-117

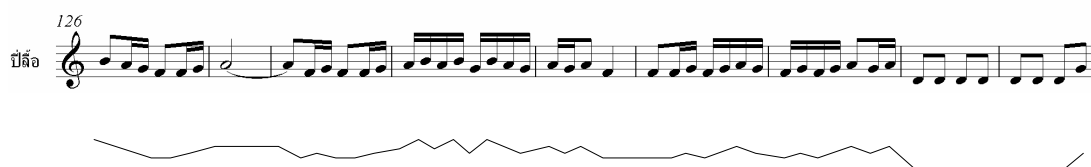
จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 13 ห้องที่ 109-117 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 112 พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 109-112 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 109, 112, 113-115 และห้องที่ 117

ช่วงที่ 14 โน้ตเพลงห้องที่ 118-125

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 14 ห้องที่ 118-125 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 118 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 118-120 และห้องที่ 124-125

ช่วงที่ 15 โน้ตเพลงห้องที่ 126-134

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 15 ห้องที่ 126-134 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 127 และห้องที่ 133-134 พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 126 ห้องที่ 127 ไปห้อง 128 ห้องที่ 128 ห้องที่ 130 ไปห้อง 131 ห้อง 131 และห้องที่ 133-134 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 128-130 และห้องที่ 134

ช่วงที่ 16 โน้ตเพลงห้องที่ 135-143

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 16 ห้องที่ 135-143 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 135 ไปห้อง 136 ห้องที่ 137, 140-141 และ 143 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 137, 139 และห้องที่ 141

ช่วงที่ 17 โน้ตเพลงห้องที่ 144-152

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 17 ห้องที่ 144-152 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 146-148 และห้องที่ 152 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 144 และห้องที่ 152

ช่วงที่ 18 โน้ตเพลงห้องที่ 153-161

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 18 ห้องที่ 153-161 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 154, 156 และห้องที่ 161 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 153, 156, 159 และ 161

ช่วงที่ 19 โน้ตเพลงห้องที่ 161-170

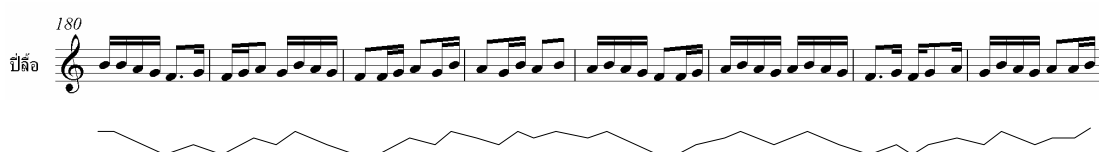
จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 19 ห้องที่ 147-154 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 165, 167 และห้องที่ 169-170 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 162-163, 166 และห้องที่ 168

ช่วงที่ 20 โน้ตเพลงห้องที่ 170-179

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 20 ห้องที่ 170-179 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 172-173 พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 171-175, 177 และห้องที่ 179 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 172, 174 และห้องที่ 176-178

ช่วงที่ 21 โน้ตเพลงห้องที่ 180-187

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 21 ห้องที่ 180-187 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 180, 182, 184 และห้องที่ 187 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 181-183 และห้องที่ 187

ช่วงที่ 22 โน้ตเพลงห้องที่ 188-196

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 22 ห้องที่ 188-196 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 190 ไปห้อง 191 ห้องที่ 191 ไปห้อง 192 ห้องที่ 93 และห้องที่ 196 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 188-190 และห้องที่ 195-196

ช่วงที่ 23 โน้ตเพลงห้องที่ 197-205

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 23 ห้องที่ 197-205 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 197 และห้องที่ 203 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 198

ช่วงที่ 24 โน้ตเพลงห้องที่ 206-214

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 24 ห้องที่ 206-214 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 209 พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 206-208 ห้องที่ 209 ไปห้อง 210 ห้องที่ 211-212 และห้องที่ 206 ไปห้อง 207 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 207 และห้องที่ 212

ช่วงที่ 25 โน้ตเพลงห้องที่ 215-223

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 25 ห้องที่ 215-223 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 216-217, 220 ห้องที่ 221 ไปห้อง 222 และห้องที่ 223 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 218-222

ช่วงที่ 26 โน้ตเพลงห้องที่ 224-232

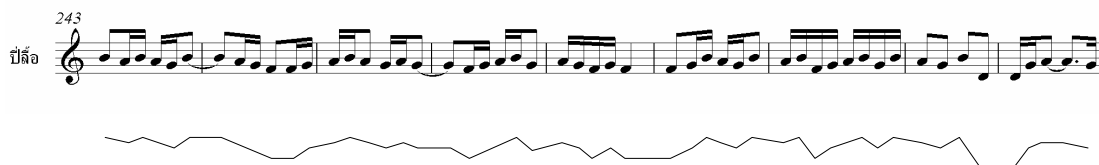
จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 26 ห้องที่ 224-232 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 228, 230 ห้องที่ 231 ไปห้อง 232 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 224-226, 228-229 และห้องที่ 232

ช่วงที่ 27 โน้ตเพลงห้องที่ 233-242

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 27 ห้องที่ 233-242 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 238 และห้องที่ 242 พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 234, 237-239 และห้องที่ 241-242 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 233-234 และห้องที่ 241

ช่วงที่ 28 โน้ตเพลงห้องที่ 243-251

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 28 ห้องที่ 243-251 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 243 ไปห้อง 244 ห้องที่ 244 ห้องที่ 245 ไปห้อง 246 และห้องที่ 251 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 243, 246 และห้องที่ 248-251

ช่วงที่ 29 โน้ตเพลงห้องที่ 252-260

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 29 ห้องที่ 252-260 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตเป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 255 ไปห้อง 256 และห้องที่ 260 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 252-253, 255-256 และห้องที่ 259-260

ช่วงที่ 30 โน้ตเพลงห้องที่ 261-268

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 30 ห้องที่ 261-268 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 264 ไปห้อง 265 และห้องที่ 266-268 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 261 และห้องที่ 267

ช่วงที่ 31 โน้ตเพลงห้องที่ 269-277

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 31 ห้องที่ 269-277 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 269, 273 และห้องที่ 277 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 269-272

ช่วงที่ 32 โน้ตเพลงห้องที่ 278-286

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 32 ห้องที่ 278-286 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 278 และห้องที่ 281-282 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 281 และห้องที่ 283-284

ช่วงที่ 33 โน้ตเพลงห้องที่ 287-295

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 33 ห้องที่ 287-295 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 292 พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 287 ห้องที่ 288 ไปห้อง 289 ห้องที่ 290 และห้องที่ 292-293 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 288-289, 291, 293 และห้องที่ 295

ช่วงที่ 34 โน้ตเพลงห้องที่ 296-304

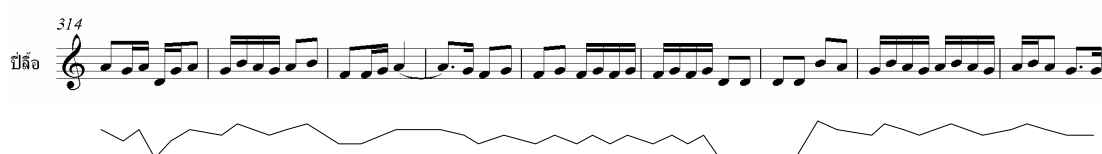
จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 34 ห้องที่ 296-304 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 296-297 และห้องที่ 299-300 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 296-297 และห้องที่ 301

ช่วงที่ 35 โน้ตเพลงห้องที่ 305-313

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 35 ห้องที่ 305-313 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 378-308 และห้องที่ 312 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 305, 308 และห้องที่ 313

ช่วงที่ 36 โน้ตเพลงห้องที่ 314-322

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 36 ห้องที่ 314-322 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 320 พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 316 ห้องที่ 316 ไปห้อง 317 ห้องที่ 319-320 และห้องที่ 322 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 314-315 และห้องที่ 319-321

ช่วงที่ 37 โน้ตเพลงห้องที่ 323-331

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 37 ห้องที่ 323-331 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 327, 329 และห้องที่ 331 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 323, 326, 329 และห้องที่ 330-331

ช่วงที่ 38 โน้ตเพลงห้องที่ 332-340

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 38 ห้องที่ 332-340 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 336-340 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 332, 334-337 และห้องที่ 340

ช่วงที่ 39 โน้ตเพลงห้องที่ 341-349

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 39 ห้องที่ 341-349 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 341 ห้องที่ 341 ไปห้อง 342 ห้องที่ 344, 346 และห้องที่ 348-349 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 343, 346 และห้องที่ 348

ช่วงที่ 40 โน้ตเพลงห้องที่ 350-358

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 40 ห้องที่ 350-358 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 351 ห้องที่ 351 ไปห้อง 352 ห้องที่ 353-354 ห้องที่ 356 ไปห้อง 357 และห้องที่ 357 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 350, 352, 354, 356 และห้องที่ 358

ช่วงที่ 41 โน้ตเพลงห้องที่ 359-367

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 41 ห้องที่ 359-367 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 364 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 362, 364 ห้องที่ 366-367

ช่วงที่ 42 โน้ตเพลงห้องที่ 368-377

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 42 ห้องที่ 368-377 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 375-376 พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 371 ห้องที่ 371 ไปห้อง 372 ห้องที่ 373 ไปห้อง 374 และห้องที่ 375-376 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 368, 370, 375 และห้องที่ 377

ช่วงที่ 43 โน้ตเพลงห้องที่ 378-386

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 43 ห้องที่ 378-386 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 385 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 378-381, 383 และห้องที่ 386

ช่วงที่ 44 โน้ตเพลงห้องที่ 387-395

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 44 ห้องที่ 387-395 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 387 ไปห้อง 388 ห้องที่ 390-391 และห้องที่ 393 ไปห้อง 394 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 387, 390-392 และห้องที่ 394

ช่วงที่ 45 โน้ตเพลงห้องที่ 396-404

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 45 ห้องที่ 396-404 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 401 พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 398 ไปห้อง 399 และห้องที่ 400-402 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 397-402 และห้องที่ 404

ช่วงที่ 46 โน้ตเพลงห้องที่ 405-413

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 46 ห้องที่ 405-413 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 405 และห้องที่ 411 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 405, 407-409 และห้องที่ 412-413

ช่วงที่ 47 โน้ตเพลงห้องที่ 414-422

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 47 ห้องที่ 414-422 พบว่า การเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 418 พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 416, 418 และห้องที่ 420 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 414, 417-418 และห้องที่ 421

ช่วงที่ 48 โน้ตเพลงห้องที่ 423-430

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 48 ห้องที่ 423-430 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 427 และห้องที่ 430 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 423-424, 426 และห้องที่ 429

ช่วงที่ 49 โน้ตเพลงห้องที่ 431-439

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 49 ห้องที่ 431-439 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 437 ห้องที่ 437 ไปห้อง 438 และห้องที่ 439 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 431 และห้องที่ 434-435

ช่วงที่ 50 โน้ตเพลงห้องที่ 440-448

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 50 ห้องที่ 440-448 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 440 ไปห้อง 441 และห้องที่ 442-445 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 442-443 และห้องที่ 446-448

ช่วงที่ 51 โน้ตเพลงห้องที่ 449-457

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 51 ห้องที่ 449-457 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 452-453 และห้องที่ 455 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 449, 451, 453-454 และห้องที่ 456-457

ช่วงที่ 52 โน้ตเพลงห้องที่ 458-466

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 52 ห้องที่ 458-466 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 458-459 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 459, 461-462 และห้องที่ 465-466

ช่วงที่ 53 โน้ตเพลงห้องที่ 467-475

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 53 ห้องที่ 467-475 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 467 และห้องที่ 472-474 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 467-468, 473 และห้องที่ 475

ช่วงที่ 54 โน้ตเพลงห้องที่ 476-484

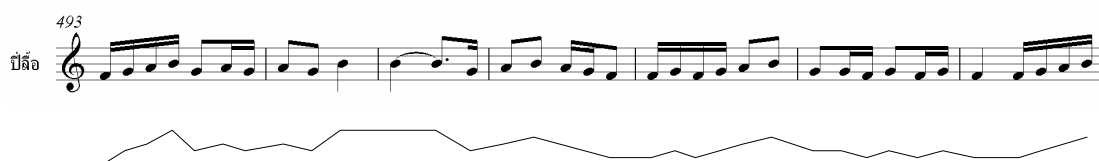
จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 54 ห้องที่ 476-484 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 476-478 และห้องที่ 480 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 476, 479 และห้องที่ 482-484

ช่วงที่ 55 โน้ตเพลงห้องที่ 485-492

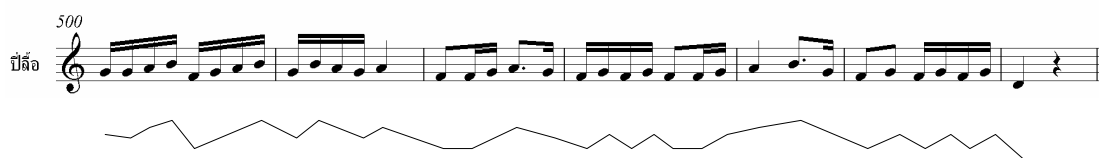
จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 55 ห้องที่ 485-492 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 487 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 488-490 และห้องที่ 492

ช่วงที่ 56 โน้ตเพลงห้องที่ 493-499

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 56 ห้องที่ 493-499 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 495 พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 494 ไปห้อง 495 ห้องที่ 496 ไปห้อง 497 และห้องที่ 498-499 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 493-495

ช่วงที่ 57 โน้ตเพลงห้องที่ 500-506

จากการวิเคราะห์ทิศทางการดำเนินทำนองช่วงที่ 57 ห้องที่ 500-506 พบว่าการเคลื่อนที่ของโน้ตส่วนใหญ่เป็นแบบเรียงเสียงสลับขึ้นลงในทุกห้อง ยกเว้นห้องที่ 504 และห้องที่ 506 พบการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงในห้องที่ 500, 502-503 พบการเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงในห้องที่ 500-501 และห้องที่ 504

สรุป

จากการวิเคราะห์จันลักษณะคำขับวิสันตะระจำนวน 21 บท พบว่า คำขับที่มี 3 วรรค พบจำนวน 3 ครั้ง คำขับที่มี 4 วรรค พบจำนวน 3 ครั้ง คำขับที่มี 5 วรรค พบจำนวน 8 ครั้ง คำขับที่มี 2 วรรค พบจำนวน 2 ครั้ง คำขับที่มี 6, 7, 8, 12 และ 13 วรรค พบจำนวน 1 ครั้ง แสดงว่าในบทขับเพลงวิสันตะระส่วนใหญ่จะมี 5 วรรค และในแต่ละบทจะมีจำนวนคำในแต่ละวรรคไม่เท่ากัน คือตั้งแต่ 7-23 คำ การส่งสัมผัสระหว่างวรรคหรือระหว่างบทขับส่วนใหญ่จะส่งสัมผัสจากคำท้ายของวรรคต้นไปยังคำหนึ่งคำใดในวรรคต่อไป หรือบางวรรคอาจไม่มีสัมผัสเลย และไม่มี การบังคับเอก

ทำนองหลัก (Theme) ทำนองหลักของปีที่ใช้บรรเลงประกอบขับวิสันตะระเป็นแบบ Progressive คือ เป็นบทเพลงที่มีทำนองใหม่เพิ่มขึ้นโดยไม่ย้อนทำนองเดิมและมีความเป็นอิสระในทำนองเพลง โดยทำนองปีเปลี่ยนไปตามคำขับในรูปแบบของการค้นทำนอง โดยมีสื่อสร้างเสียง 2 ชนิด คือ เสียงร้อง (Voice) หรือเรียกว่า ขับ เป็นภาษาไทย และเสียงเครื่องดนตรี (Instrument) ที่ใช้ประกอบการขับเพลงวิสันตะระ คือ ปี้อเพียงชิ้นเดียวเท่านั้น

ทำนองท่อนเชื่อมระหว่างท่อนเพลง เป็นการวิเคราะห์ทำนองของปีที่บรรเลงเชื่อมไปยังทำนองของบทขับในวรรคต่อ ๆ ไป จากการวิเคราะห์ทำนองเชื่อมระหว่างท่อนเพลงขับวิสันตะระ พบท่อนเชื่อมระหว่างท่อนเพลง จำนวน 22 ท่อน ในแต่ละท่อนมีความยาวจำนวน 2, 3 และ 4 ห้อง จำนวนความยาวของห้องที่พบมากที่สุด คือ 2 และ 3 ห้อง พบจำนวน 9 ครั้ง และการดำเนินทำนองของท่อนเชื่อมจะไม่ซ้ำกัน

สื่อสร้างเสียง (Medium) ของเพลงขับวิสันตะระ มี 2 ชนิด คือ เสียงร้อง (Voice) หรือเรียกว่า ขับ เป็นภาษาไทย และเสียงเครื่องดนตรี (Instrument) เสียงเครื่องดนตรีที่ใช้ประกอบการขับเพลงวิสันตะระ คือ ปี้อเพียงชิ้นเดียวเท่านั้น

พื้นผิว (Texture) ของเพลงขับวิสันตะระเป็นประเภททำนองเดียว (Monophony) โดยปี้อบรรเลงทำนองในลักษณะการค้นทำนอง (Improvisation) ไปตามคำขับ

โครงสร้างบทเพลง (Form) ของขับขึ้นบ้านใหม่ มี 3 ส่วน คือ ท่อนนำ เป็นท่อนที่ปี้อกรีนนำเพื่อตั้งเสียงให้กับช่างขับและบรรเลงคลอช่างขับกรีนนำ ท่อนทำนองเพลง เป็นท่อนที่ปี้อบรรเลงค้นทำนอง (Improvisation) ไปตามคำขับในลักษณะ Progressive คือเป็นบทเพลงที่มีทำนองใหม่เพิ่มขึ้นโดยไม่ย้อนทำนองเดิมและมีความเป็นอิสระในทำนองเพลง และท่อนจบ เป็นท่อนที่ปี้อบรรเลงลงจบ

กลุ่มเสียง (Mode) กลุ่มเสียงเฉพาะที่ใช้บรรเลงในเพลงขับวิสันตะระ ทั้งหมด 19 ทำนอง พบว่าเป็นระบบ 5 เสียง (Pentatonic) แบบไทย

ช่วงกว้างของเสียง (Range) เพลงขับวิสันตะระมีช่วงกว้างของเสียงต่ำสุด คือ เสียงที่ 1 และเสียงสูงสุดในบทเพลง คือ เสียงที่ 5 โดยมีระยะห่างระหว่างขั้นคู่เสียงจากเสียงต่ำสุดไปยังเสียงสูงสุด = 820

กระสวนจังหวะ (Rhythm pattern) เพลงขับวิสันตะระมีกระสวนจังหวะ จำนวน 41 รูปแบบ โดยรูปแบบที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบที่ 10 พบจำนวน 69 ครั้ง

รูปลักษณะท่วงทำนอง (Melodic contour) พบ 3 รูปแบบ คือ ทำนองต่อเนื่องเชื่อมโยง (Conjunct) ทำนองขึ้น ๆ ลง ๆ (Undulating) และทำนองไม่ค่อยขึ้นลงหรือสม่ำเสมอ (Terraced)

ทิศทางการดำเนินทำนองเพลงขับวิสันตะระ พบ 3 ลักษณะ คือ การเคลื่อนที่แบบเรียงเสียงสลับขึ้นลง การเคลื่อนที่แบบกระโดดข้ามเสียงและการเคลื่อนที่แบบซ้ำเสียงเดิม